

Ebreusi

Ebreusi norī ma, rob'ui'éré

Íbaihâ wasu'uzé

Ã íbaihâ na rob'ui'éré hã zudezu norī ma hã, Zezusih i zazei'wa norī ma hã. Ebreusi hã zudezu norī waptérêzé hâiba amo. Ã íbaihâ na rob'ui'éré'wa hã ni'wa hã te te waihu'u õ di.

Zudezu norī hã Zezusih i zazei'wa norī hã ma tô te te 're robzépata za'êtë za'ra, ïsiré zudezu norī hã te te siwi 're wê'ô za'ra mono wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hã te te oto 're 'madâ'â za'ra mono õ newa. Taha wa, ma tô Ebreusi na rob'ui'éré'wa hã ïsazei'wa norī âma tihâtâ'â za'ra, zudezu norī nhimizaze 'rata zéb u apâ sipizari za'ra õ'umnhasite. Ma tô duré dama waihu'u za'ra, Zezusih i 'Re ïhâimana u'âsi mono 'ra uptabi na hã. Ta hã hâiwa âma romhuri'wa norī ma, pire uptabi di, ti'ai âma uburé 'Re ïhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa norī ma zama, Mozésihi ma, duré Zuzuwehê ma.

Ma tô duré dama waihu'u za'ra, ãne: Zezusih i dazada ïsisõmrizé hã danhipai u wê uptabi di, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, danhimizama hã dasi'udâna da te tâma 're ïsõmri za'ra mono na hã.

Capituru 11 âma hã ma tô duré wama sisi nhoré za'ra, ni'wam norī hã 'Re ïhâimana u'âsi mono si te te sina 're ïumnhasi za'ra mono zém na hã, te te 're robzépata za'ra mono nherë.

'Re ïhâimana u'âsi mono 'ra wasu'u

1 ¹Duréihâ 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ma tô tizadawa wasu'u 'rata 'wa norī ma te te 're rowasu'u, ta norī hã te te oto wahî'rata norī ma âma 're rowasu'u za'ra mono da, ïsadawa nhipai u hã. Ta norī ma, ma tô marî na misi si te te tâma 're rowasu'u za'ra, âma ïpu'u na hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te tâma 're ïwaihu'u za'ra mono zép sidâpâsi. ²Tane nherë, tîra si ma tô oto pisutu, ïsadawa nhipai u te te oto wama âma 're ïrowasu'u za'ra mono zéb da hã, rob'râsutuzéb u romhutu na za 're ïwahâimana za'ra mono norī ma. Taha si ma tô Timama zadawa para uburé te te ro'apoto. Taha si ma tô duré pisutu ïmama hã, niwapsi uburé roptede'wa na 're hâimana mono da oto. ³Ôhô si te oto Timama hã ïwê uptabi na te te dama 're wasu'u, rowa'a ïsa'êtë na hã. Taha si te Timama ne 're hâimana, aiwa wa. Tinhimiroti nhiptete na te uburé marî hã te te 're a'upari wê, 're si'utõrî tõ za'ra mono da. Ôhô si dawasédé hã te te dama 're apari mono da, dazada dâ'â wa, taha pari hâiwa'utu wa, te

oto 'Re īhāimana u'āsi mono nhimire niwī 're sāmra, hāiwa āma. Danhipai u īwaihu'u pese uptabi nhimire niwī te oto 're sāmra, īsiré te te 're da'ab'madā'ā mono da oto, pire uptabi na.

**Zezusi hā hāiwa āma romhuri'wa norī ma,
pire na 're īhāimana mono zé wasu'u**

4 Īmama hā ma tō īsisi hā tāma tisō, sisi pire da, 'Re īhāimana u'āsi mono 'ra na īsisi da hā, uburé hāiwa āma tāma īromhuri'wa norī nhisi ma, pire uptabi da. Tane ma duré īmama hā pisutu, hāiwa āma romhuri'wa norī ma, pire uptabi na 're hāimana mono da oto, īra hā. **5** Duréihā 'Re īhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa hā ma tō āne na āma rob'ui'érē, 'Re īhāimana u'āsi mono mreme na:

"A hā īra te īme 're aihāimana mo. Taha wa, wa za oto īra na te 're asisi, dama aipire na 're aihāimana mono da oto."

Āne duré īhāiba amo na rob'ui'érē hā:

"Wa hā īmama wa za tāma 're īhāimana. Taha wa, īra te za 're hāimana."

Āne duréihā 'Re īhāimana u'āsi mono mreme na rob'ui'érē hā. Tawamhā e hāiwa āma tāma īromhuri'wa norī āma zama, ma tō āne na hā rowasu'u, 'Re īhāimana u'āsi mono hā. Mare di. Zezusihī āma si, ma tō āne na hā rowasu'u.

6 Āne ma tō duré ni'wa hā āma rob'ui'érē, 'Re īhāimana u'āsi mono mreme na, ti'ra hā ti'ai u za te te we īsatōrīzém na, da'ra hā dama 're īpoto'rata za'ra mono ne īpire uptabi na hā:

"Uburé hāiwa āma īma romhuri'wa norī hā te za āma tiwata za'ra."

Āne ma tō Zezusihī āma rowasu'u siro, 'Re īhāimana u'āsi mono hā.

7 Āne na si ma tō hāiwa āma romhuri'wa norī āma hā rob'ui'érē za'ra, ni'wa hā:

"Re īhāimana u'āsi mono hā ma tō hāiwa āma tāma īromhuri'wa norī hā pisutu za'ra, rowa'u'u ne 're hāimana za'ra mono da, duré unhamma ro'o ne 're hāimana za'ra mono da."

Āne na si ma tō īwasu'u za'ra na ni'wa hā rob'ui'érē.

8 Tazahā, īra si dama pire uptabi na 're īhāimana mono zém na ma tō rowasu'u 'Re īhāimana u'āsi mono hā, āne:

"A hā Ropoto'wa. Da'āma 're asib'a'uwē mono zé hā aiwi 're si'utōrī mono õ di za. Te za tō aima 're hāimana u'āsi. Duré marī na 're upai mono āna, te za 're īda'ab'madā'ā u'āsi mo."

9 Uburé marī īwē hā da te 're īmanharī za'ra mono si, aima wē uptabi di. Duré uburé marī īwasédé hā da te 're īmanharī za'ra mono si, ma tō da'āma 're ī'a'ruiwapari mo.

Taha wa, wa hā 'Re īhāimana u'āsi mono, Asib'apito hā wa tō aipisutu, uburé asiré 're īhāimana za'ra mono norī nhipai u, aipire na tāma 're aihāimana za'ra mono da, duré āne zarina āma 're atoi u'āsi mono da."

Āne ma tō 'Re īhāimana u'āsi mono hā ti'ra ma roti.

10 Āne ma tō duré ti'ra ma tinha, 'Re īhāimana u'āsi mono hā: "A hā uburé Danhib'apito. Duréihā ropoto na'rata hawimhā ma tō ti'a hā ī'manha. Asi'uihā na ma tō duré hāiwa hā ī'manha.

11-12 Tane nherē, te za niwamhā ai'utōrī zahuré, sahuré ta norī hā, da'uza hā dawi 're īhāsiwamnarī su'u za'ra mono ne. Duré da'uza pano pa hā dawi 're hāsiwamnarī za'ra mono wa, rob u da te oto 're sāmra mono da, da te 're īhānhinha za'ra mono ne, te za ta norī hā ī'uprosi zahuré, ītép si 'manharī zahuré da, īsōwa're're. Da'uza 'rada hā da te oto dasiwi 're wē'ō za'ra mono wa, īhātép si da te āma 're īsaprī za'ra mono ne, te za tō ītép si ī'manharī zahuré, ti'a hā, hāiwa me.

Tane nherē, niwamhā ai'utōrī õ di za, a hā. Aiwétési te za 're aihāimana u'āsi mo. Nimahā na hā āma saprī waihu'u õ di za, aihāimanazém na hā. Tō õhō si, 're aihāimana mono zé hā za."

Āne ma tō 'Re īhāimana u'āsi mono hā ti'ra ma, waihu'u siro.

13 Āne ma tō duré 'Re īhāimana u'āsi mono hā tāma waihu'u siro: "Trata te za 're asāmra u'āsi mo īnhimire niwī, dama aipire na īsiré 're aihāimana u'āsi mono da. Asitob'ru norī nhiptetezé hā wa za tiwi uprosi za'ra, wapu na aimā 're hāimana za'ra mono da oto, duré aimā sib'aware na 're hāimana za'ra mono da oto."

Tawamhā, e hāiwa āma tāma īromhuri'wa norī ma, ma tō āne hā waihu'u za'ra, 'Re īhāimana u'āsi mono hā. Mare di. Ti'ra ma si, ma tō āne hā waihu'u siro, ta norī ma, pire u'āsi 're hāimana mono wa za, Zesusi hā.

14 E niha tawamhā, hāiwa āma romhuri'wa norī 're īhāimana za'ra mono zé hā. Ta norī hā īhāiba'ō, 'Re īhāimana u'āsi mono ma, romhuri'wa norī. Ta norī si ma tō 'Re īhāimana u'āsi mono hā te te 're satōrī za'ra ti'ai u, za te te īsō'reptu za'ra norī hā te te 're pawaptob za'ra mono da, ti'ab ré. Taha na si, ta norī nhimiromhurizé hā.

Danho'reptuzé īwē uptabi wasu'u

2 ¹Taha wa, Cristuhu wasu'u wē hā wa te 're īwapari za'ra mono zép si, wa za wa te 're 'madā'ā pese za'ra, wasina 're wapahā za'ra mono tō da, tiwi. ²Duréihā 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti

hā, hāiwa āma tāma ūromhuri'wa norī hā wahi'rata norī ma, te te ūwaihu'u za'ra zé hā tō sena na 're ūhāimana mono na ma tō da te 're waihu'u za'ra. Duré ni'wam norī hā ūhō si te te 're 'madâ'ā za'ra mono ū wa, duré ūsarina si 're nomro wē mono ū wa, ma tō 'Re ūhāimana u'āsi mono hā ūsarina te te 're hā za'ra. **3** Āne wa, te te 're ūwa'anho'reptui mono zéb zō, ūwē uptabi zō, wa te sō 're rob'ruiwapari za'ra mono ū nherē, e ūsimihâzé wi, wa za wasi'uihā na 're wawairébé. 'Re ūhāimana u'āsi mono te te 're ūwa'anho'reptui mono zé wasu'u na ma tō Wanhib'apito hā dama rowasu'u 'rata, si'uihā na. ūmreme wapari'wa norī hā ma tō duré āne na wama āma rowasu'u za'ra, tō sena danho'reptuzém na wa te āma 're ūsaze za'ra mono zéb da hā. **4** 'Re ūhāimana u'āsi mono zama, ma tō te te 're wa'apawapto, te te 're ūda'anho'reptui mono zé wasu'u hā, tō sena na 're ūhāimana mono na wa te wasina āma 're waihu'u pese za'ra mono da oto. Tiwaihu'u pese na marī ūwē hā dama ūmanharī waihu'u'ō hā ma tō te te dama 're ab'manharī wē, āma 're ūdatob'uzu za'ra mono zé hā, taha zarina tō sena, wa te āma 're ūwaihu'u pese za'ra mono zéb da hā, te te 're ūda'anho'reptui mono zé wasu'u hā. Ma tō duré Tipē'ēzani ma pisutu, romhuri hā ūsazei'wai mono bâ te te sima 're ūawē mono zéb zarina, te te tāma 're apisutu mono da, āma 're ūsipawaptob za'ra mono zéb da hā. Taha zarina, wasi'uihā na tō sena, wa te āma 're waihu'u pese za'ra mono da, ma tō duré te te 're wa'apawapto, 'Re ūhāimana u'āsi mono hā.

Zezu Cristu hā Danho'reptui'wai wasu'u

5 Za 're ūdahāimana téb za'ra mono na, wa tō aima āma rowasu'u pari za'ra wa'wa. E taha wa, te za hāiwa āma tāma ūromhuri'wa norī hā pisutu za'ra 'Re ūhāimana u'āsi mono hā, ta norī hā pire na te te 're da'madâ'ā za'ra mono da, za 're ūdahāimana téb za'ra mono āma hā. Mare di. Ta norī hā danhib'apito da, te te pisutu za'ra ū di. **6** Tazahā duréihā ni'wa hā ma tō āne na ūbaihā na āma rob'ui'éré, 'Re ūhāimana u'āsi mono ma, te te ūrowasu'uzém na hā:

"Re ūhāimana u'āsi mono, e dahāimana pire na aima 're dahāimana za'ra mono bâ, te da'āma 're aipo're pu'u u'āsi mo. E niha da, te bété da'āma 're aiwamri u'āsi mo, a'uwē na si 're dahāimana za'ra mono nherē.

7 Ma tō aré dama ūpisu, hāiwa āma aima romhuri'wa norī zapari, dawapu na 're dahāimana za'ra mono da a'â. Tazahā, ma tō oto dama ūpisu, dapire na oto 're dahāimana za'ra mono da, ūwē na si.
8 Ma tō duré dama ūpisu oto, uburé marī hā niwapsi da te 're 'madâ'ā za'ra mono da, dapire na."

Āne na ma tō duréihā dawasu'u na rob'ui'éré, ni'wa hā.

'Re īhāimana u'āsi mono hā ma tō oto dama pisutu, niwapsi uburé marī hā da te 're īmadâ'ā za'ra mono zéb da hā, dapire na. Marī hā taré 're 'maiħāimana mono õ di za, da te 're īmadâ'ā za'ra mono õ na hā. Tane nherē, zahadu uburé marī hā da te 're 'madâ'ā za'ra mono õ di, ti'a 're dahāimana za'ra mono ré hā. ⁹ Zezusi 're īmorizép si wa tō wa te 're waihu'u pese za'ra. Ta hā ma tō 'Re īhāimana u'āsi mono hā pisutu, ti'ai āma 're hāimana mono ré hā, hāiwa āma tāma īromhuri'wa norī ma, wapu na a'ā 're hāimana mono da, dasine. Zezusi hā dazada dā'ā da si, ma tō pisutu 'Re īhāimana u'āsi mono hā, da'āma 're pē'ezé mono wa, da'āma 're īsiwārī mono zéb da hā. Ma tō duré pisutu ti'ra hā, pire na dama 're hāimana u'āsi mono da oto, dazada īdā'ā zarina, te te īrobzépata na te te sina tāma uwaimrami wa, Timama ma hā. ¹⁰ 'Re īhāimana u'āsi mono hā ma tō uburé te te ro'apoto. Taha ma si te uburé marī hā tāma 're hāimana. Ta hā tō ībā, ma ti'ra hā pisutu Zezusi hā, dazada dā'ā wa, te te robzépata da a'ā, taha zarina te te 're da'anco'reptui mono da, te te sina uwaimrami da, 'Re īhāimana u'āsi mono te te tāma īpisutuzéb zarina. Da'ahā na hāiwa āma rowē uptabi na ī'rata 're danomro u'āsi mono da, ma tō āne da hā tāma pisutu, 'Re īhāimana u'āsi mono hā.

¹¹ Zezusi hā Timama nhib'a'uwe norī pisutu'wa, duré īsib'a'uwe da, Zezusi te te 're īpisutu za'ra mono norī hā misire īmama za'ra hā tō ūhō si. Taha wa, Zezusi hā āma 're sisé mono õ di, ta norī hā tisisānawā na za te te 're īanhisi mono da hā, 'Re īhāimana u'āsi mono hā misire īmama za'ra wa, simisutu. Te za tō tisisānawā na te te 're anhisi, Zezusi hā. ¹² Duréihā 'Re īhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa hā ma tō āne na āma rob'ui'éré, Zezusi hā Timama ma, za te te tāma īrowasu'uzém na hā:

“Īsisānawā norī ma, wa za te tāma 're aiwasu'u wē za'ra.

Siré 're si'rā'ōtō mono ré, wa za ai'āma 're īwata u'āsi, īsō'a za'ra.”

¹³ Ma tō duré ni'wa hā āne na āma rob'ui'éré, Zezusihī mreme wasu'u na hā:

“Īzama wa za te īsina 're umnhasi pese u'āsi, 'Re īhāimana u'āsi mono hā.”

Duréihā āne, Zezusihī mreme wasu'u amo na da te āma īrob'ui'érézé hā, īsazei'wa norī āma hā:

“Āhāta wa hā wa oto 're īhāimana, 'Re īhāimana u'āsi mono 'ra na oto tāma 're īhāimana za'ra mono norī siré, õ hā te te īma 're īapisutu mono norī siré.”

Āne duréihā Zezusihī mreme wasu'u na rob'ui'éré hā.

¹⁴ 'Re īhāimana u'āsi mono 'ra ne, tāma 're īhāimana za'ra mono norī hā te a'uwe hāiba na 're hāimana za'ra, nhi ré, duré waprui ré.

Taha wa, ma tō Zezusi hā dasiré si'a'uwē, a'uwē hāiba na a'â 're morī da. Tidâ'âzém na Wa'uburé nhiptede hā te te tiwi prub da, ma tō a'uwē hāiba na podo, Wa'uburé nhimiromhuri ma, dadâ'âzé ma, marī zō dasipibuma 're danhopré tō mono da oto. ¹⁵ Ni'wam norī hā te tō Wa'uburé nhimiromhuri zarina, pahi u'âsi 're hāimana za'ra, tidâ'âzé ma hā, īwada'uri zarina si pawa'âbâ ãna te te dama 're īromhuri za'ra mono hā tinhib'apito nhimiwada'uri na si sina hâtâ'â u'âsi 're īhāimana za'ra mono ne. Ta norī hā tidâ'âzé ma, pahi ãna oto 're hāimana za'ra mono da, ma tō sada tidâ'â za'ra, Zezusi hā. ¹⁶ E hāiwa ãma romhuri'wa norī hā te te 're pawaptob za'ra mono da, ma tō we ti'ai u mo Zezusi hā, dawazari si'a'uwē da. Mare di. Abra'âhā nihihudu mono bâ te te 're īpawaptob za'ra mono da si, ma tō wei mo. Æne hā wama waihu'u pese za'ra di oto, wa norī hā. ¹⁷ Taha wa, tisisānawā norī me, aiwa uptabi a'â 're hāimana mono da, ma tō si'a'uwē Zezusi hā, 'Re īhāimana u'âsi mono ma, da'âma romhuri'wa īpire uptabi ne 're hāimana mono da, sasedoti īpire uptabi ne, tāma umnhasi na te te tāma 're romhuri mono da, da'âma pē'ezé uptabi sina. Taha da, ma tō si'a'uwē tō, taha zarina dawasédé hā te te oto dama 're apari mono da. Ta hā dasiré si'a'uwē õ 'wa'âhā, Æne hā te te aré sina uwaimrami waihu'u õ di, 'Re īhāimana u'âsi mono ma hā. ¹⁸ Zezusi hā ma tō robzépata za'ëtē tō, ti'ab ré. Duré Wa'uburé hā ma tō aré pibu, tiwasédé hā te te 'manharī da. Tane nherē, te te īwapari õ zarina, tiwasédé hā te te 'manharī õ di. Taha wa, Wa'uburé hā te te oto 're wapibu za'ra mono wamhā, tō õ hā te za te te 're wa'apawapto, īsine wawasédé hā wa te 're 'manharī za'ra mono ãna, wanhiptete sina õhō ãma si 're wanomro mono da, Zezusihi ãma si.

Mozésihi wasu'u, Cristuhu wasu'u me

3 ¹ Īsisānawā norī, a norī wa'aba zama ma tō 'Re īhāimana u'âsi mono hā aipisutu za'ra wa'wa, īsib'a'uwē si oto 're anomro aba mono da, hāiwa ãma ī'rata 're aihāimana u'âsi za'ra wa'aba mono da. Taha wa, te za Zezusihi ãma si 're īrosa'rata u'âsi za'ra wa'aba mo, 'Re īhāimana u'âsi mono hā ti'ai u, we te te īsatōrī na, duré dama īsadawa wasu'u'wa na. Ta hā sasedoti īpire uptabi na te wa'âma te te 're romhuri u'âsi, īwasu'u'wē na wa te 're īsaze za'ra mono zém na te te 're wa'apawapto mono da. ² Ta hā ma tō 'Re īhāimana u'âsi mono ma, umnhasi sina te te tāma 're romhuri wē u'âsi, te te tāma 're īapisutu mono zéb zarina si. Tane aiwa, duréihā Mozési hā ma tō 'Re īhāimana u'âsi mono nhib'a'uwē norī ma, umnhasi sina te te tāma 're romhuri wē u'âsi za'ra. ³ Ni'wa hā simiromhuri wē na te te sima 'ri wamhā, te za ãma tatob'uzu za'ra ni, īsimiromhuri wē na hā. E tawamhā 'ri na si te za ãma tatob'uzu

za'ra ni. Mare di. Taha nhipai u, te za 'ri 'manharī'wai āma zama tatob'uzu za'ra ni. Tane duré, Mozési hā dama pire na 're hāimana mono nherē, taha hāimanazém nhipai u hā, Zezusihi si dama pire uptabi di. ⁴ Ti'ai āma uburé 'ri hā danhib'rata na rob'manharī hā si'uihā na 're si'manharī za'ra mono õ di. Taha wa, te 'ri'wa norī hā 'ri nhipai u, pire na 're hāimana za'ra. Tane nherē, 'Re īhāimana u'āsi mono si ma tō uburé marī hā te te 're ab'manharī. Taha wa, te uburé marī nhipai u, pire uptabi na 're hāimana u'āsi ta hā siwaprosi. ⁵ Mozési hā ma tō 'Re īhāimana u'āsi mono ma, umnhasi sina te te tāma 're romhuri wē u'āsi, ūib'a'uwe te te tāma 're īpawaptob za'ra mono zém na hā. Marī na 'Re īhāimana u'āsi mono hā za ti'ab ré te te dama 're īarowaihu'u mono zém na, ma tō ūib'a'uwe ma te te 're rowaihu'u siroomo za'ra, Mozési hā. 'Re īhāimana u'āsi mono ma, romhuri'wa na si, te ta hā 're hāimana. ⁶ Tane nherē, te Cristuhu si tāma umnhasi na uburé ūib'a'uwe norī hā te te tāma 're 'madâ'ā pese za'ra, pire uptabi na, 'Re īhāimana u'āsi mono 'ra hā. Wa norī hā Cristuhu āma si 're wanomro mono wa, da te wama 're rob'manharī wasétē za'ra mono nherē, wapahi āna wanhiptete sina āma 're wanomro mono wamhā, wa za tō ūib'a'uwe na tāma 're wahāimana u'āsi za'ra. 'Re īhāimana u'āsi mono hā īwē si, za te te wama īpisutu za'ra zéb zô, wama umnhasi sina sô 're īwanhimipari u'āsi za'ra mono zéb zarina, tiwi 're wasipizari za'ra mono õ wamhā, tawapsi wa za tō ūib'a'uwe na tāma 're wahāimana u'āsi za'ra.

'Re īhāimana u'āsi mono nhib'a'uwe norī 're īwa'utu za'ra mono zé wasu'u

7-8 Duréihā ni'wa hā ma tō 'Re īhāimana u'āsi mono pē'ezani zadawa para, āne na āma rob'ui'éré:

"Ā bâtâ na, 'Re īhāimana u'āsi mono mreme hā wapari za'ra wa'aba wamhā, aipo're si'âri 're aihāimana za'ra wa'aba mono õ di za, ai'râ tete aba na. Duréihā aihi'rata norī wa'wa hā ma tō āne na hā po're āna sada tihāimana za'ra, 'Re īhāimana u'āsi mono da. Ta norī hā a'ubuni wi 're nomro mono ré, nimahā bâtâ na ma tō tiwasédé hā 'manharī za'ra, 'Re īhāimana u'āsi mono hā te te sina pibu za'ra da, niha te te tāma rob'manharī za'ra õ zô pé, āma īwa'a su'u za'ra õ na hā."

Āne ma tō ni'wa hā āma rob'ui'éré.

9 Āne duré, 'Re īhāimana u'āsi mono mreme na rob'ui'éré hā:
"Aihi'rata norī hā ma tō siwi īpibu, āma īwa'a su'u za'ra õ zarina, niha te tāma rob'manharī za'ra õ zô pé, te te sina īpibu za'ra da. **40** na āma wahub za'ra ré, marī īwē na si te

're pawaptob u'âsi za'ra mono nherē, ma tō siwi īwē'ō,
aihi'rata norī wa'wa hā.

10 Taha wa, wa tō ta norī hā oto īsiwi wē'ō pese za'ra. Taha
wa, wa tō ãne īsima tinha: 'Ta norī hā īzô si 're sôpré
mono õ di oto. īnhimiroti zarina si 're īhâimana za'ra
mono da hā, te te sima 're wē za'ra mono õ di duré.' ãne
ta norī ãma te īsima īrotizé hā.

11 Taha wa, te oto īsiwi īwē'ō za'ra zéb zarina, wa tō īmreme
pire na ta norī ãma tinha, ãne: 'Tô sena, ta norī hā nimahā
na hā dame sisisi õ di za, ti'ai wē u hā, īwa 're īwa'utu
za'ra mono zéb da, te aré tâma īpisutu za'ra zéb u hā.' "

Ãne duréihā 'Re īhâimana u'âsi mono mreme na rob'ui'éré siro hā.

12 īsisânawā norī, râwi te za 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo,
'Re īhâimana u'âsi mono nhimiroti hā asimirosa'rata waséte aba
zarina, asawi 're wē'ō za'ra wa'aba mono wa, tiwi 're aipizari za'ra
wa'aba mono tō da, īrata 're dasi'ubumroi u'âsi mono da, dapisutu'wai
wi hā. **13** Awē sidâpâsi te za duré asimiroti na 're asipawaptob u'âsi
za'ra wa'aba mo, aipê'ë toi u'âsi Cristuhu ãma si 're anomro wē
wa'aba mono da, asiptete sina. Satanasihi nhimiroti wasédé hā wē
newa, aiwasédé hā 're 'manharî za'ra wa'aba mono tō da, duré 'Re
īhâimana u'âsi mono nhimiroti hā asawi 're wē'ō za'ra wa'aba mono
wa, ai'râ tete na tiwi 're aihâimana za'ra wa'aba mono tō da, te za
tô 're asipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mo, rowé na wasiré 're
wahâimana za'ra mono ré, ti'ai ãma. **14** Wa norī hā Zezusi, wa te 're
īsaze na'rata za'ra mono zém hawi, wa tō wa te 're umnhasi za'êté
za'ra. Ta hawim haré, 're īwadâ'â za'ra mono zéb u, wa te wasina 're
umnhasi u'âsi za'ra mono wamhâ, tawapsi wa za Zezusihi siré 're
wahâimana u'âsi za'ra, īsine dama wapire na wa te 're da'madâ'â
u'âsi za'ra mono da.

15 Duréihā ni'wa hā 'Re īhâimana u'âsi mono pē'ezani zadawa
para, te te ãma īrob'ui'éré na wa za ãma aima sahu za'ra wa'wa,
ãma aipo're si'âri za'ra wa'aba tō da:

"Â bâtâ na, 'Re īhâimana u'âsi mono mreme hā wapari
za'ra wa'aba wamhâ, aipo're si'âri 're aihâimana za'ra
wa'aba mono õ di za, ai'râ tete aba na. Duréihâ aihi'rata
norī hā ma tō ãne na hā po're ãna sada tihâimana za'ra,
'Re īhâimana u'âsi mono da hā."

Ãne duréihâ ãma rob'ui'éré, ībaihâ na hā.

16 E 'wam norī hā ma tō bétai 'Re īhâimana u'âsi mono mreme hā
te te wapari za'ra nherē, siwi wē'ō pese za'ra. E 'wam norī hā te bété
wasu'u, ãne na ãma īrob'ui'éré hā. Mozési hā 'Re īhâimana u'âsi
mono waihu'u pese na, Ezitu hawi te te īsimroi mono norī, te
wasu'u za'ra. Ma'âpé ãma asipo're pu'u za'ra wa'aba a'â, asi'uihâ na.

17 Duré, e 'wam norī hā ma tō bété 'Re īhāimana u'āsi mono hā siwi wē'ō pese za'ra, Mozési hā Ezitu hawi te te dazani za'ra pari, 40 na da'āma wahub ré, a'ubuni wi 're danomro mono ré hā. Tō ò norī hā tiwasédé te te ī'manharī za'ra norī hā ma tō siwi wē'ō pese za'ra. Tiwasédé hā te te ī'manharī za'ra zéb zarina, ma tō a'ubuni wi ai'utō, ta norī hā. Ma'āpē ta norī wasu'u na asipo're pu'u za'ra wa'aba duré, waihu'u za'ra wa'aba da. **18** 'Re īhāimana u'āsi mono hā ma tō ta norī āma timreme pire na rowaihu'u sirōmo za'ra, āne: "Ta norī hā nimahā na hā sisisi ò di za, ti'ai wē u hā, īwa 're īwa'utu za'ra mono zéb da, te aré tāma īpisutu za'ra zéb u hā." Āne ma tō ta norī āma waihu'u siro, 'Re īhāimana u'āsi mono hā, duréihā a'ubuni wi 're nomro mono ré, 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti te te siwi īwē'ō za'ra zéb zarina, po're'ō u'āsi tiwi 're īhāimana za'ra mono norī āma hā. **19** Tawamhā e marī, wa za wa norī hā āma waihu'u za'ra ni, ta norī wasu'u na hā. Ta norī hā 'Re īhāimana u'āsi mono si te te 're saze za'ra mono ò wa, sisisi ò di, ti'ai wē u hā, īwa 're wa'utu za'ra mono da, te te aré tāma īpisutu za'ra zéb u hā. Taha wa, a norī wa'wa hā ta norī ne aiwasédé hā 're 'manharī za'ra wa'aba mono ò di za, 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti si 're ī'madâ'ā za'ra wa'aba mono ò na hā.

4 ¹Duréihā wahi'rata norī ma, te te ropisutu za'ra wamhā, e ta norī ma si ma tō rowē hā tāma pisutu za'ra, 'Re īhāimana u'āsi mono hā. Mare di. Wa norī ma zama ma tō wama pisutu za'ra oto, 're īdawa'utu u'āsi za'ra mono ne, 're wahāimana za'ra mono da oto, rowē uptabi na. Taha wa, 'rāwi te za 're asi'madâ'ā pese za'ra wa'aba mo, 'Re īhāimana u'āsi mono te te wama īropisutu za'ra zé hā asifi 're simini za'ra wa'aba mono tō da, duréihā wahi'rata norī hā te te īsimini za'ra ne. ²Ta norī hā 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiropisutu wē hā te te wapari za'ra nherē, te te sina uwaimrami za'ra ò di, te te āma saze za'ra ò wa. Tane duré, wa norī zama wa tō 'Re īhāimana u'āsi mono wasu'uwē hā wa te 're wapari za'ra. Tane aiwa īsimiropisutu wē na wa te 're saze za'ra mono ò wamhā, wa norī zama wa te wasina 're uwaimrami za'ra mono ò di za, te te wama īropisutu za'ra zé hā, 're īdawa'utu u'āsi za'ra mono ne, 're wahāimana za'ra mono da hā oto, rowē uptabi na hā. ³'Re īhāimana u'āsi mono, wa te wasina 're ī'umnhasi za'ra mono norī si, wa za tō wasina wa te 're uwaimrami za'ra, 're īdawa'utu u'āsi za'ra mono ne, rowē uptabi na oto āma 're īwahāimana u'āsi za'ra mono zéb da hā, te te wama īropisutu za'ra zém na hā. 'Re īhāimana u'āsi mono te te sina 're ī'umnhasi za'ra mono ò norī si te te sina 're uwaimrami za'ra mono ò di za, rowē hā. Duréihā ni'wa hā ma tō āne na āma rob'ui'eré, 'Re īhāimana u'āsi mono mreme na, wahi'rata norī āma hā:

“Te īsiwi īwē'ō za'ra zéb zarina, wa tō īmreme pire na ta norī āma tinha, āne: ‘Tô sena, niwamhā dame sisisi õ di za, ti'ai wē u hā, 're īdawa'utu za'ra mono ne, aré īwa 're hāimana za'ra mono da, te tāma īpisutu za'ra zéb u hā.’”

Āne duréihā 'Re īhāimana u'āsi mono mreme wasu'u na rob'ui'érē hā.

E tawamhā, 'Re īhāimana u'āsi mono hā zahadu te te tāma pisutu za'ra õ wa, te te sina uwaimrami za'ra õ di, wahi'rata norī hā. Mare di. Taha wab õ di. Ropoto na'rata hawimhā ma tō uburé marī hā te te sima apisutu sirōmo, marī hā te te dama āma 're ī'ab'manharī mono zéb da hā. ⁴ Duréihā 'Re īhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u na ma tō ni'wa hā āne na āma rob'ui'érē, te te ro'apoto mono pari, āma ī'awēzém na hā, āne:

“Re īhāimana u'āsi mono hā zahadu 6 na bâdâ hā āma morī ré, ma tō te te ro'apoto. Taha pari, āma awē wamhā, te oto wa'udu, romhuri āna.”

5 Āne tō ëhō wasu'u hā, duréihā wahi'rata norī āma ni'wa te te āma īrob'ui'érézé hā, 'Re īhāimana u'āsi mono mreme na hā:

“Tô sena niwamhā dame sisisi õ di za, ti'ai wē u hā, 're īdawa'utu u'āsi za'ra mono ne, aré īwa 're hāimana za'ra mono da, te tāma īpisutu za'ra zéb u hā.”

6 Duréihā ti'ai wē wa, 're īdanomro wē mono zé wasu'u wapari 'rata 'wa norī hā, ta norī hā 're īdawa'utu u'āsi za'ra mono ne, īwa 're hāimana za'ra mono da, 'Re īhāimana u'āsi mono te te tāma īpisutu za'ra zé hā te te sina uwaimrami za'ra õ di, īsimiroti hā te te 're 'madâ'â za'ra mono õ wa, ta norī hā. E tawamhā ëhō haré ma tō dawi sizâ 'Re īhāimana u'āsi mono hā, 're īdawa'utu u'āsi za'ra mono ne, rowē uptabi na 're īdanomro u'āsi mono zé hā. Mare di. Si'utōrī waihu'u õ di, ta hā. Ni'wam norī hā te za tō rowē uptabi na 're īdahāimana za'ra mono zéb u 're sisisi, 'Re īhāimana u'āsi mono te te tāma īpisutu za'ra zéb zarina. ⁷ E niha wa za tawamhā āne na sena na wa te āma 're waihu'u za'ra. 'Re īhāimana u'āsi mono hā ma tō bâdâ hā tō sena na pisutu, 're īdawa'utu u'āsi za'ra mono ne, rowē uptabi na 're īdanomro mono zéb u 're īdanhisisi mono zéb da hā. Tawamhā, āne te te pisutu wamhā, “ā bâtâ na” ma tō sisi, 'Re īhāimana u'āsi mono hā. Āne na ma tō apito Dawi hā dama sadawa wasu'u, duréihā wahi'rata norī hā a'ubuni wi 're īnomro mono zém hawi, āma wahub ahâ za'ra parip si. Āne apito Dawi te te āma īrob'ui'érézém na te aimá āma īrob'ui'éré pari za'ra wa'aba zé hā, āne:

“Ā bâtâ na, 'Re īhāimana u'āsi mono mreme hā wapari za'ra wa'aba wamhā, aipo're si'âri 're aihāimana za'ra wa'aba mono õ di za, ai'râ tete aba na.”

8 Duréihā Zuzuwe hā ti'ai wē u te te īdanhimroi mono zé hā, e taha si, 'Re īhāimana u'āsi mono, 're īdawa'utu za'ra mono zéb da, te te dama īpisutuzé hā, te wasu'u. Mare di. Taha si ò di. Taha si 'wa'āhā, 'Re īhāimana u'āsi mono hā niwamhā te te aré wasu'u zahu ò di āne hā, 're īdawa'utu u'āsi za'ra mono ne, rowē uptabi na 're īdanomro mono zé wasu'u hā. **9** 'Re īdawa'utu u'āsi za'ra mono ne, rowē uptabi na 're īdanomro mono zé hā, te tō 'Re īhāimana u'āsi mono nhib'a'uwe norī ma 're hāimana u'āsi, òne u'ā, duréihā ropoto na'rata hawi bādā hā 6 na āma si'utōrī pari, bādā misi na romhuri āna īwa'utu ne, 'Re īhāimana u'āsi mono hā. **10** Ni'wam norī hā 're īdawa'utu u'āsi za'ra mono ne, rowē uptabi na 're īdanomro mono zéb da hā, 'Re īhāimana u'āsi mono te te dama īpisutuzém na te te sina 're īuwaimrami za'ra mono norī hā, 're siwasutu za'ra mono ò di za oto, taha na 'Re īhāimana u'āsi mono te te 're īawēsāmri mono zéb da hā. 'Re īhāimana u'āsi mono hā duréihā te te ro'apoto mono pari, romhuri te te īsazâri ne, 're siwasutu zahu za'ra mono ò di za oto, ta norī hā apâ. **11** Taha wa, rowē uptabi na 're īwanomro mono zéb zô si, wa za wasima 're wanhopré u'āsi, āma 're wahāimana u'āsi za'ra mono da. Duréihā Izarazéhē nnihudu norī hā a'ubuni wi 're nomro mono ré, 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti te te siwi wē'ō pese za'ra wa, ta norī hā te te sina uwaimrami za'ra ò di, 're īdawa'utu u'āsi za'ra mono zé hā. Ta norī ne, wa te wasiwi 're simini tō za'ra mono da, wa za tō taha zô si wasima 're wanhopré u'āsi, īwē uptabi zô si. **12** 'Re īhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u hā īhāiba ré ne, te tō wama 're hāimana u'āsi za'ra. Siptete uptabi di duré īmreme hā, uburé marī hā īsarina si te te dama āma 're īab'manharī mono zéb da hā, 'Re īhāimana u'āsi mono hā. Sib'ezé 'wa si'uiwa īwa pese ne, te wama 're hāimana za'ra, īsadawa wasu'u hā. Sib'ezé īwa pese na te za romnhi hā da te 're nhizazari za'ra, īhi si da te 're urīrī za'ra mono da. Tane duré, 'Re īhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u hā wa te 're wapari za'ra mono wamhā, 'rāwi wapē'ē na wanhimirosa'rada īwē hā duré īwasédé hā wa za wa te āma 're waihu'u za'ra. **13** Uburé marī hā 'Re īhāimana u'āsi mono wi, da te 're upsibi waihu'u za'ra mono ò di, te te 're ab'madâ'ā tō mono da hā. Ai'uréiwi ne, te uburé marī hā tāma 're hāimana, sō'awi. Taha ma si, wa za nimahā na hā wahāimanazém na tāma wasiwasu'u za'ra ni. Taha wa, wahi'rata norī ne, 're wahāimana za'ra mono ò di za, wa norī hā.

Zezusi hā sasedoti īpire uptabi na te te da'āma 're īromhuri mono zé wasu'u

14 Sasedoti īpire uptabi na te tō ni'wa hā te te wa'āma 're romhuri u'āsi. Ta hā Zezusi, 'Re īhāimana u'āsi mono 'ra. Timama u ma tō mo hāiwa u, 'rāwi te te tiwi 're rowaptērē u'āsi mono da, wama

za'ra. Taha wa, Zezusi, wa te 're ūsaze za'ra mono zém na tō sena dama 're ūwasiwasu'u za'ra mono zéb zarina, wa za tō ta hawim haré wanhiptete sina āma 're wahāimana u'āsi za'ra. **15** Tawamhā tō ū hā sasedoti ūpire uptabi na, te te wa'āma 're ūromhuri mono hā, e wahāimana nhib'aware na 're wahāimana za'ra mono nherē, wa'āma 're siwamri mono ū di za, ta hā. Te za tō wa'āma 're siwamri u'āsi. E marī wa. Ta hā ma tō Wa'uburé hā te te 're pibu aré, tiwasédé hā te te 'manharī da, wawasédé hā wa te 're 'manharī za'ra mono da, te te 're ūwa'apibui u'āsi mono ne. Tane nherē, tiwasédé hā te te 'manharī ū uptabi di, Zezusi hā. **16** Taha wa, wasina 're wahātā'ā za'ra mono āna, wa za 'rāwi wapē'ē 're 'Re ūhāimana u'āsi mono u 're wasihutu, da'āma 're siwārī mono da, te te 're ūda'ab'madā'ā u'āsi mono u hā. Wa'uburé te te 're wa'wapé za'ra mono ré, wa'āma 're siwamri mono da, duré wa'āma 're siwārī mono da, wa za āhā ré wapē'ē 're, ūtēme 're wasihutu u'āsi, 'Re ūhāimana u'āsi mono u hā.

5 **1** Duréhā ma tō ni'wam norī hā 'Re ūhāimana u'āsi mono hā te 're apisutu, tisiré sasedoti norī nhipai u, pire uptabi na te te 're romhuri za'ra mono da, tisiré zudezu norī āma, 'Re ūhāimana u'āsi mono ma. Ta norī si ma tō 'Re ūhāimana u'āsi mono ma, danhoprubzé hā te te tāma 're sōmri za'ra da'upana, āma 're ūwata za'ra mono zéb da hā. Danhimizama ma tō duré da'upana te te tāma 're simro, dawasédé hā te te dama āma 're ūapari mono zéb da hā. **2** Ta norī hā sasedoti ūpire uptabi norī hā ma tō hāimana nhib'aware na 're hāimana za'ra, ti'ai āma dasiré 're hāimana za'ra mono wa, aiwa. Taha wa, ni'wam norī hā tiwasédé te te 're ūmanharī za'ra mono zém na 'rāwi 're ūsiwaihu'u za'ra mono ū norī āma, ma tō sasedoti norī hā 're siwamri za'ra, sada 're sahi su'u za'ra mono āna. E marī wa. Ta norī hā aiwa tiwasétē wi, 're hāimana nhiptete waihu'u za'ra mono ū wa, ma tō tisiré norī āma 're siwamri za'ra sasedoti norī hā, aiwa 're hāimana za'ra mono wa. **3** Duré ta norī hā da'udâna si, marī hā 'Re ūhāimana u'āsi mono ma, te te 're sōmri za'ra mono ū di, dawasédé hā te te dama āma 're ūapari mono zéb da hā. Si'udâna zama ma tō marī hā te te tāma 're sōmri za'ra sasedoti norī hā, dasine tiwasédé hā te te 're 'manharī za'ra mono wa. **4** E tawamhā ma tō 'rāwi ni'wam norī hā 're sipisutu za'ra, sasedoti ūpire uptabi na dama 're ūhāimana za'ra mono da hā. Mare di. Dasi'uuhā na 're dasipisutu za'ra mono ū di, dapire da hā. 'Re ūhāimana u'āsi mono nhimipisutu zarina si, ma tō sasedoti ūpire uptabi na hā 're hāimana za'ra. Duréhā Arā hā sasedoti ūpire uptabi na tisiré norī ma, 're hāimana mono da, 'Re ūhāimana u'āsi mono te te ūpisutu ne, ma tō ta norī hā te te 're apisutu, tō ūhō si dapisutu'wai wa.

5 Tane duré, Cristu hā si'uihâ na sipisutu õ di, sasedoti ïpire uptabi na dama 're ïhâimana mono da hā. 'Re ïhâimana u'âsi mono si ma tō pisutu. Duréihā ma tō ni'wa hā âne na âma rob'ui'éré, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te ïrotizém na hā, ti'ra ma:

"A hā ïra te oto 're aihâimana mo. Taha wa, wa za ïra na te 're asisi, dama aipire na 're aihâimana mono da oto."

6 Âne duré, 'Re ïhâimana u'âsi mono mreme na âma ïrob'ui'éré amo hā, Cristuhu âma hā:

"A hā sasedoti norí, dama 're ïhâimana za'ra mono ne, te za dama 're aihâimana u'âsi mo, duréihā Metizédéti hā sasedoti na pire na dama 're ïhâimana mono ne hā."

Âne duréihā 'Re ïhâimana u'âsi mono mreme na rob'ui'éré hā, Cristuhu âma hā.

7 Zezusi hā ti'ai âma 're morí ré, ma tō wawa sina Timama ma mre, mreme 'râihâ na, za te te ïrobzépatazém na te te pawaptob da. Tawamhā 'Re ïhâimana u'âsi mono, Zezusihî mreme te te wapari wamhā, ma tō sima wē tō, te te pawaptob da. Zezusi hā uburé marí hā ïmama te te tâma ïpisutuzéb uwaibaba si, te te 're ab'manhari mono da, te te sima 're wē u'âsi mono wa, ma tō ïmama hā sima wē, te te pawaptob da. 'Re ïhâimana u'âsi mono hā te te sima wē 'wa'âhā, te aré tō tiwaihu'u pese na sô'reptu, dâ'â tō da. **8** Zezusi hā 'Re ïhâimana u'âsi mono 'ra, 're hâimana mono nherê, ma tō te te 're robzépata, ti'ai âma 're morí ré hā. Taha zarina ma tō âne hā si'âma waihu'u: Ni'wam norí hā, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti te te 're 'madâ'â pese za'ra mono da, te te sima 're wē za'ra mono wamhā, taha zarina te za tō te te 're robzépata za'ra, ti'ab ré. Âne ma tō Zezusi hā si'âma waihu'u. **9** Tawamhā Zezusi hā ti'ab ré, te te 're robzépata mono nherê, ïmama te te tâma ïwézéb zarina si te te 're ab'manhari mono wa, ma tō sina uwaimra, uburé ïsimiroti te te 're ï'madâ'â pese za'ra mono norí hā te te 're sô'reptu za'ra mono da, hâiwa âma dâ'â âna 're hâimana u'âsi za'ra mono da. **10** Duréihā 'Re ïhâimana u'âsi mono, ma tō Zezusi hā pisutu, sasedoti ïpire uptabi na dama 're hâimana mono da, tâma da'âma romhuri'wa da, duréihā Metizédéti hā sasedoti na pire na dama 're ïhâimana mono ne, uburé ma, 're hâimana mono da.

'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti mono bâ ïpire wasu'u

11 Âne na te duré aima âma rowasu'u za'ra wa'aba da, wa tō aré ïsimi wē. Tane nherê, pire di, te aima âma ïwaihu'u za'ra wa'aba zéb da hā. E marí wa. Aima rowasu'u hâtob za'ra wa'aba wa. **12** A norí wa'wa hā Cristu, 're ïsaze na'rata za'ra wa'aba mono zém na ma tō ai'âma tironomro pese za'ra wa'wa. Âhâ wamhā, te aré oto ïsazei'wa norí ma, romnhoré'wa da, 're aihâimana za'ra wa'aba mo,

'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti na rowasu'u'wa da hā, ta norī ma. Tane nherē, te zahadu a norī wa'wa hā īsazeté'wa ne, 're aihāimana za'ra wa'aba mo. 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti hā duréihā da te aima 're īwasu'u na'rata za'ra wa'aba mono zé hā e aima waihu'u za'ra wa'aba ā bâ, te za apâ īwasu'u na āma aima sahu za'ra wa'aba ni. Ai'uté hā tisai uptabi na 're saihuri waihu'u mono ō wa, te za tinho'u na si 're saihuri. Īna norī hā īsai uptabi hā te te tāma 're ai waihu'u za'ra mono ō di. Tane, a norī wa'aba ma, te za tō 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti hā duréihā da te aima 're īwasu'u na'rata za'ra wa'aba mono zép si, da te aima 're wasu'u za'ra wa'wa apâ, 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti īpire hā zahadu aima pibui prā za'ra wa'aba wa, 're īwaihu'u pese za'ra wa'aba mono zéb da hā, asi'uihā na hā. ¹³ Ai'uté norī ma, tāma waihu'u ō di, 'Re īhāimana u'āsi mono ma īwē hā da te 're ī'manharī za'ra mono zéb da hā, duré tāma īwē'ō hā da te 're 'manharī za'ra mono tō da hā. Tane te duré a norī wa'wa hā zahadu āne na 're aihāimana za'ra wa'aba mo. Ai'uté ne, te zahadu asimiza'rese'ō u'āsi 're aihāimana za'ra wa'aba mo, aima waihu'u za'ra wa'aba ō wa. ¹⁴ Īprédum norī si te tisai uptabi na hā 're saihuri. Tane duré, 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti īpire hā tāma īwaihu'u pese za'ra norī si te za waihu'u za'ra, 'Re īhāimana u'āsi mono ma, īwē si da te 're ī'manharī za'ra mono zé hā, duré tāma īwē'ō hā da te 're ī'manharī za'ra mono ō zé hā. Uburé marī hā īwē zô, duré īwasétē zô, te te 're īpibu za'ra mono zéb zarina si, te za te te 're waihu'u pese za'ra, ta norī ma si waihu'u pese wa.

6 ¹Taha wa, Cristuhu wasu'uwē na 're saze za'ra wa'aba mono da, duréihā da te aima āma 're īrowasu'u na'rata za'ra wa'aba mono zém na si asima āma 're rosa'rata u'āsi za'ra wa'aba mono ō di za oto. Taha nhipai u, te za 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti mono bâ īpire uptabi hā 're īwaihu'u pese za'ra wa'aba mo Cristuhu wasu'uwē hā, aihāimana prédub sina āma 're aihāimana za'ra wa'aba mono da. 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti mono bâ, duréihā da te aima āma 're īrowasu'u na'rata za'ra wa'aba mono zém na apâ asima āma 're roti zahu za'ra wa'aba mono ō di za oto. Taha na rowasu'u mono hā ma tō 're īwaihu'u pari za'ra wa'aba mo, dapẽ'ē 're, dadâ'ā u'āsi ne dawasédé, da te 're 'manharī za'ra mono pari, ta hawi 're īdasipizari za'ra mono zém na rowasu'u hā, duré 'Re īhāimana u'āsi mono, da te dasina 're īumnhasi za'ra mono zém na rowasu'u hā. ²Duré â dawabzuri wasu'u na hā apâ asima āma 're roti zahu za'ra wa'aba mono ō di za oto. Ta hā ma tō 're īwaihu'u pari za'ra wa'aba mo. Rowahutu'wa norī hā, tinhib'rada hā da'rā nhisiwi te te 're īsa'ra mono zarina, romhuri da, te te 're īdapisutu za'ra mono wasu'u zama ma tō 're īwaihu'u pari za'ra wa'aba mo,

Cristuhu wasu'uwē na 're saze za'ra wa'aba mono da, da te aima ãma 're ūrowasu'u na'rata za'ra wa'aba mono zé hā. Tâibâ duré, dahâiwa'utuzé wasu'u hā, duré 'Re ūhâimana u'âsi mono za te te dama 're ūapisutu mono zéb zarina, ūsimirob'manhari pipa ãma za 're ūdahâimana u'âsi za'ra mono zé wasu'u hā. Æ nori wasu'u mono hā ma tô 're ūwaihu'u pari za'ra wa'aba mo. ³ Taha wa, ã nori wasu'u nhipai u, wa za oto roti ūpire uptabi hā wa te 're waihu'u za'ra, wahâimana présum na oto ãma 're wahâimana za'ra mono da, 'Re ūhâimana u'âsi mono te te wama 're ūapisutu mono zéb zarina si.

4-6 Åté ni'wam nori hā te za 'Re ūhâimana u'âsi mono nhimiroti hā sena na te te 're waihu'u za'ra, taha zarina 'Re ūhâimana u'âsi mono nhimirowa'a na si 're hâimana za'ra mono da oto. Åté dasa ûse hā da te 're ūtê'ë za'ra mono ne, te za 'Re ūhâimana u'âsi mono nhoprubzé hā tê'ë za'ra, ta nori hā. Åté 'Re ūhâimana u'âsi mono pê'ezani ré, te za duré ta nori hā dame 're hâimana za'ra. 'Re ūhâimana u'âsi mono mreme hā te za duré åté waihu'u za'ra, ūsei uptabi hā, si'uihâ na. Åté te za duré 'Re ūhâimana u'âsi mono pê'ezani nhimipawaptobzé hā ūsiré 're hâimana u'âsi za'ra, te te 're waihu'u pese za'ra mono wa, ãma 're ūhâimana wê za'ra mono da hā. Åté ta nori hā Cristuhu nhimipawaptobzé hā te te waihu'u pari za'ra nherê, te za oto tiwi 're sipizari za'ra, apâ. E tawamhâ apâ da te 're pizari waihu'u pese za'ra mono di za, 'Re ūhâimana u'âsi mono u hā. Mare di. 'Re ūhâimana u'âsi mono 'ra, wedepo'o nhonhi'râmi na dâ'â da, da te dasiwi sasõmri wa, da te dasiwi ūwê'õ pese za'ra ne, te za duré ta nori hā siwi wê'õ pese za'ra oto, Cristu hā. Taha zarina, te za duré Cristuhu ãma da te 're wasété za'ra, Cristuhu wi apâ 're sipizari za'ra mono wa, ta nori hā.

7 Åne wa za oto ti'ai wasu'u na aima ãma romnhimiré'ë za'ra wa'wa. Ti'a hā wê wamhâ, tâ hâ 're ta'a mono sidâpâsi, te za ãma 're ro'wanhipré wê za'ra, ūtede'wa nori ma. 'Re ti'ai 'ré su'u mono õ wa, te za ãma 're ro'wanhipré wê za'ra, ti'ai wê na hā. Åne wa, te za 'Re ūhâimana u'âsi mono hâ ūwê hâ tâma pisutu, ti'ai wê ma hâ. **8** Tazahâ, ro'wa si duré wab'ru zama, ãma 're poto za'ra mono wamhâ, marî dai õ di, ti'a hâ. Taha wa, åté te za 'Re ūhâimana u'âsi mono hâ siwi wê'õ pese. Åne wamhâ, unhamra ro'o na te za uprosi, ti'a hâ. Åne 're ūdahâimana za'ra mono zém na romnhimiré hâ.

9 Ūsisânawâ nori, ūma asawi pese za'ra wa'aba nori hâ, åne na te aima ãma romnhimiré'ë za'ra wa'aba nherê, ai'âma 're ūhâtâ'â za'ra wa'aba mono õ di. Sena na wa tô oto ãma aiwaihu'u za'ra wa'wa, marî ūwê si 're ūmanhari za'ra wa'aba mono zém na hâ, 'Re ūhâimana u'âsi mono te te 're ūasô'reptu za'ra wa'aba mono zéb zarina. **10** 'Re ūhâimana u'âsi mono hâ ūwaibaba si te uburé marî

hā te te dama 're ab'manhari, te te dawi āma 're a'upai mono āna. Taha wa, tāma 're īromhuri za'ra wa'aba mono zém na nimahā na hā āma po're si'āri ō di za. īsib'a'uweñ norī hā tāma 're īpawaptob za'ra wa'aba mono zém na hā, duré tāma 're īsawi pese za'ra wa'aba mono zém na hā, āma po're si'āri waihu'u ō di za. Te za tō āma 're sipo're pu'u u'āsi, ta norī āma hā. **11** Wa tō īsima aiwē za'ra wa'wa, tō ūhō na si 'Re īhāimana u'āsi mono ma, 're aihāimana u'āsi za'ra wa'aba mono da, rob'rāsatu u, īwē uptabi zō 're asimipari za'ra wa'aba mono zé hā asina 're uwaimrami za'ra wa'aba mono da. **12** Aiwa'a āna ūhō āma si 're aihāimana za'ra wa'aba mono da, wa tō te īsima 're aiwē za'ra wa'wa. Ni'wam norī hā siptete sina, Cristu te te sina 're īumnhasi za'ra mono norī hā te za 'Re īhāimana u'āsi mono hā īwē uptabi hā tāma sōmri za'ra, te te tāma īropisutu za'ra zéb uwaibaba. Ta norī, 're īhāimana za'ra mono ne, Cristu hā asina 're umnhasi za'ra wa'aba mono da, wa tō te īsima 're aiwē za'ra wa'wa.

'Re īhāimana u'āsi mono hā sena na te te dama īropisutuzé wasu'u

13 Duréihā 'Re īhāimana u'āsi mono hā Abra'āhā ma, te te ropisutu wamhā, tinhisi na ma tō tāma ropisutu, ni'wa hā 'Re īhāimana u'āsi mono ma īsisi pire hā tāma 're hāimana mono ō wa, īsisi na te te tāma īropisutu da hā. **14** Āne ma tō Abra'āhā ma ropisutu: "Īwē uptabi hā wa za te aima 're anhomri u'āsi. Asihudu sidāpāsi, ahā uptabi na te za 're hāimana za'ra." Āne ma tō 'Re īhāimana u'āsi mono hā si'uihā na tāma ropisutu, Abra'āhā ma hā. **15** Tawamhā Abra'ā hā wahub ahā na te sô 're simipari, simi'ē na. Taha wa, 'Re īhāimana u'āsi mono, ma tō āma tāma uwaimra oto, te te tāma īropisutuzém na hā. **16** Tane nherē, wa norī hā marī pire na wa te dama 're ropisutu za'ra mono wamhā, dama īpire norī nhisi na, wa za wa te dama 're ropisutu za'ra, sena na da te āma 're wazaze za'ra mono da, duré da te āma 're wawawā za'ra mono tō da. **17** Tane hā ma tō duré 'Re īhāimana u'āsi mono hā tinhisi pire na tāma āma ropisutu za'ra, tinhib'a'uweñ norī ma hā, tinhimirosa'rata na tō sena te te āma 're īsaprī mono ō na, ta norī hā te te āma 're sazei pese za'ra mono da, 'Re īhāimana u'āsi mono te te tāma īropisutu za'ra zéb zarina, īwē hā za te te sima 're īwaibui mono norī hā. **18** 'Re īhāimana u'āsi mono hā sadawa nhipese ō uptabi di. Taha wa, te te dama īropisutuzé hā te te āma saprī waihu'u ō di. Tinhisi pire na te te dama īropisutuzé hā te te āma saprī waihu'u ō di duré. Taha wa, wa norī hā 'Re īhāimana u'āsi mono, wa'āma 're sisaprī za'ra mono da, ītēme 're īwasisa'rei mono norī hā wa za oto wato sina 're wahāimana za'ra, īwē uptabi zō wasina 're īwanhimipari

u'âsi za'ra mono zé hā, wanhiptete sina wa te wasima 're tété u'âsi za'ra mono da, 'Re īhâimana u'âsi mono te te wama ūpisutu za'ra zé hā. **19** Uba're tétézé hā âi ba da te mei wamhā, te za tété uba're hā, wara tō da. Tane duré, īwē uptabi zô wasina 're īwanhimipari u'âsi za'ra mono hā. Taha zô si wasina 're wanhimipari za'ra mono wamhā, wanhiptete u'âsi wa za ãma 're wanomro, wapéë na wa te ãma 're wawā za'ra mono ãna. Zezusi hā wa te wasina 're īumnhasi za'ra mono hā sô 're īwanhimipari za'ra mono hā ma tō ãzé 'ri para u, 'Re īhâimana u'âsi mono nhorōwa u, hâiwa ãma hā. Zazahâ īhâpa na 'ri 're wa'wa nhitobzé wa'wai baba ma tō ãzé, 'ri 're wa'wa īwē uptabi u, 'Re īhâimana u'âsi mono, dazô 're īsâmra mono zéb u hā. **20** Zezusi hā wa'udâna ma tō tamomo ãzé, wawana za'ra. Ta hā te oto sasedoti ūpire uptabi na dama 're hâimana u'âsi, 'Re īhâimana u'âsi mono ma, da'âma romhuri'wa na. Duréihâ Metizédéti hā sasedoti na pire na dama 're īhâimana mono ne, te oto Zezusi hā pire uptabi na dama 're hâimana u'âsi.

Metizédétihi wasu'u

7 **1** Ta hā Metizédéti hā Sarê na 'ri nho'omo nhisi ãma danhib'apito, ma tō dama 're hâimana. Sasedoti na te duré dama 're hâimana, 'Re īhâimana u'âsi mono ma, da'âma romhuri'wa na. Danhipai u dama pire uptabi na 're īhâimana mono ma, romhuri'wa na te 're hâimana. Duréihâ Abra'â norí hā, danhib'apito norí, maparane si'uiwa na te te ãma ai'uté za'ra pari, apâ si'aba'rêi ré, ma tō sôpêté Metizédéti hā, Abra'â hā. Taha wa, ma tō mreme pire na Metizédéti hā ãma mre, 'Re īhâimana u'âsi mono ma, marî hâ īwē si te te tâma 're ūpisutu mono da, Abra'âhâ ma hā. **2** Tawamhâ Abra'â norí hâ te te da'âma ai'uté za'ra pari, danhibro te te īwasari hā ma tō po'o, Abra'â hā. Tinhiptômo hi bâ ma tō te te po'o. Te te po'o mono pari, ma tō misi tâma tisô, Metizédétihi ma. Metizédétihi nhisi hâ: "Danhib'apito, sena na si da'madâ'â'wa" te wasu'u. Duré īwaptérêzéb amo hâ "Sarê ãma danhib'apito", īwaptérêzéb amo hâ. Sarê hâ "rowê" te wasu'u. Taha zarina, Sarê ãma danhib'apito na īwaptérêzé hâ, "Danhib'apito, dama rowê nhomri'wa" te wasu'u. **3** Taha mama nhisi ui'éré hâ hâimana õ di, ībaihâ na hâ, īna nhisi me hâ. īhi'rata norí nhisi ui'éré zama, hâimana õ di duré. īwaptâ'âzém na ãma īrob'ui'éré hâ hâimana õ di duré, īdâ'âzém na īrob'ui'éré na zama. 'Re īhâimana u'âsi mono 'ra ne, te pire na dama 're hâimana u'âsi ta hâ, Wanhib'apito ne, sasedoti na da'âma romhuri'wa 're hâimana u'âsi mono wa.

4 Metizédéti hâ dama pire uptabi di. Ma'âpê ãne na ãma rosa'rata pese za'ra wa'aba. Abra'â hâ wahî'rata uptabi hâ ma tō danhibro hâ Metizédétihi ma po'o, pire na dama 're hâimana mono wa, ta hâ. Te

te da'āma ai'uté za'ra pari, danhibro te te apâ siré ūwasari hā tinhiptōmo hi bâ ma te te po'o, Abra'ā hā. Taha pari, misi ma tāma tisō, Metizédétihi ma hā. **5** Réwihi nihudu norí hā sasedoti na dama 're īhāimana za'ra mono hā, 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti na Mozési te te āma ūrob'ui'éré zarina, te za danhibro hā te te dawi 're waibu, tisiré a'uwe norí wi, tō Izarazéhé nihudu norí wi. Danhibro hā danhiptōmo hi bâ da te 're po'o za'ra mono parip si, misi te za da te tāma 're sōmri za'ra, Réwihi nihudu norí ma hā. Abra'āhā nihudu si, siré 're hāimana za'ra mono nherē, te za te te tāma 're sōmri za'ra, Réwihi nihudu norí ma hā. **6** Tawamhā, Metizédéti hā Réwihi nihudu, 're hāimana mono õ nherē, ma tō Abra'ā hā danhibro hā tāma tisō. Tinhiptōmo hi bâ te te po'o mono pari, ma tō misi tāma tisō. Tawamhā Metizédéti hā mreme pire na ma tō āma mre, 'Re īhāimana u'āsi mono ma, ūwē uptabi hā te te tāma 're apisutu mono da, Abra'āhā ma hā. Taha ma, ma tō 'Re īhāimana u'āsi mono hā tāma ropisutu, duréihā. **7** 'Re īhāimana u'āsi mono hā ūwē hā te te dama 're apisutu mono da, ni'wa hā da'āma mreme wamhā, ta hā pire na dama 're īhāimana mono. Āne hā wama waihu'u pese za'ra di. Taha wa, wa za āne na āma waihu'u za'ra ni, Metizédéti hā Abra'āhā ma, pire na 're īhāimana mono zém na hā. **8** Réwihi nihudu norí hā, sasedoti na da'āma romhuri'wa norí hā te za tō te te dawi 're waibu danhibro hā, danhoprubzé da te tāma 're ūpo'o za'ra mono hā. Tane nherē, te za uburé ta norí hā 're dâ'ā za'ra, Réwihi nihudu norí hā. Metizédétihi si, dâ'ā āna wama 're īhāimana mono ne, te wama 're hāimana sasedoti na hā, ūdâ'āzém na āma ūrob'ui'éré hā āma hāimana õ wa, ūbaihā na hā. **9-10** Réwi hā uburé sasedoti norí hi'rada te 're hāimana, uburé da'āma romhuri'wa norí hi'rada, danhoprubzé te te dawi 're ūwaibui mono norí hi'rada. Metizédéti hā Abra'ā te te sōpētē wamhā, Réwi hā zahadu poto õ di. Tane nherē, te Abra'āhā hāiba 're tihāiba, tihirata hāiba 're. Taha wa, Abra'ā hā danhibro, Metizédétihi ma te te po'o wamhā, taha nhipai u ma duré Réwi hā tāma po'o, Abra'āhā hāiba 're, hāimana wa. Tawamhā Metizédéti hā Réwihi ma zama pire na 're īhāimana mono zé, te wasu'u, ã hā.

11 Duréihā 'Re īhāimana u'āsi mono hā āma 're dahāimana wē za'ra mono da, tinhimiroti te te dama 're anhomri mono wamhā, ma tō duré sasedoti norí te te da'āma 're ūromhuri za'ra mono zéb da hā, te te dama 're awaihu'u. Sasedoti norí hā Réwihi nihudu norí hā tinhimiromhuri na 'Re īhāimana u'āsi mono ma, te te āma 're uwaimrami uptabi za'ra mono 'wa'āhā, taha zarina te aré 'Re īhāimana u'āsi mono hā te te 're da'awēsāmri, dawasédé hā taha zarina te te da'āma 're ab'madâ'ā mono õ wa aré. Tane nherē, ta

norī hā tinhimiromhuri na te te āma 're uwaimrami uptabi za'ra mono õ di, 'Re īhāimana u'āsi mono ma hā. Taha wa, sasedoti īhāiba amo hā Réwihi nihudu norī nhibrob're ūsébré hā te oto dama 're hāimana, Réwihi nihudu 're hāimana mono õ nherē, duré Arāhā nihudu hā 're hāimana mono õ nherē. Metizédéti hā sasedoti na pire na dama 're īhāimana mono ne, te ta hā dama pire uptabi na 're hāimana oto. ¹² Duréihā sasedoti norī hā 'Re īhāimana u'āsi mono ma da'āma romhuri'wa norī hā tinhimiromhuri na te te tāma āma 're uwaimrami uptabi za'ra mono õ wa, ta norī nhibrob're sasedoti īhāiba amo hā ma tō duré ūzé. Sébré wamhā, ma tō duré 'Re īhāimana u'āsi mono hā tinhimiroti té hā ūsu dama tisō, sasedoti norī hāimanazém na ūsimiroti 'rata na Mozési te te āma ūrob'ui'éré nhowa're're. ¹³ Ta hā sasedoti īhāiba amo hā danhowa're're ūsébré té hā, Wanhib'apito, te wasu'u. Ta hā Réwihi nihudu 're hāimana mono õ di. Izarazéhé 'ra hāiba amo nihudu te 're hāimana. Niwamhā ni'wa hā ūsiré Izarazéhé 'ra hāiba amo nihudu hā sasedoti na dama 're hāimana mono õ di, ūsine da hā. Mare uptabi di. ¹⁴ Wanhib'apito hā Zudaha nihudu, te 're hāimana. Āne hā dama waihu'u pese uptabi di, ūwasu'u na hā. Mozési hā, Zudaha nihudu norī āma te te dama āma rowasu'u õ di, sasedoti na te te da'āma 're ūmairomhuri mono da hā.

Sasedoti aimawi hā Metizédétihi ne, dama 're īhāimana mono zé wasu'u

¹⁵ Āhā wasu'u hā wama waihu'u pese za'ra di oto. E marī wa. Sasedoti īhāiba amo hā oto danhowa're're wama sébré za'ra wa, Metizédéti hā sasedoti na dama 're īhāimana mono ne, 'Re īhāimana u'āsi mono ma da'āma romhuri uptabi 'wa da hā oto. ¹⁶ 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te āma ūrob'ui'éré zarina, ma tō Réwihi nihudu norī si, sasedoti na dama 're hāimana za'ra. E tawamhā Wanhib'apito hā Réwihi nihudu 're hāimana mono wa, ma tō ūzé, sasedoti na dama 're hāimana mono da. Mare di. Ta hā Réwihi nihudu 're hāimana mono õ di. E marī zarina, ma te ūzé, tawamhā. Ta hā si'utōrī waihu'u õ wa, ma tō ūzé, sasedoti na dama 're hāimana u'āsi mono da. Nimahā na hā si'utōrī waihu'u õ di za tō, siptete uptabi wa, duré waihu'u pese uptabi wa. ¹⁷ Duréihā, ma tō ni'wa hā ūbaihā na āma rob'ui'éré ūwasu'u na hā, 'Re īhāimana u'āsi mono, ti'ra ma te te ūrotizém na hā, āne:

"A hā, sasedoti norī, dama 're īhāimana za'ra mono ne, te za sasedoti na dama 're aihāimana u'āsi mo, duréihā Metizédéti hā sasedoti na pire na dama 're īhāimana mono ne."

¹⁸⁻¹⁹ Āne wa, 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te āma ūrob'ui'éré hā pire na dama 're hāimana mono õ di oto. E

marī wa. Marī dai õ wa, te te āma 're īda'anho'reptui mono zéb da hā. 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti 'rata zarina, da te dasina tāma 're uwaimrami waihu'u za'ra mono õ wa, taha na te te sima da'āma 're aroti mono õ di, dawasédé hā te te oto da'āma 're ī'ab'madâ'hā mono õ zéb da hā, duré taha zarina te te 're īda'awēsāmri mono da hā. Taha wa, aimawi hā īwē uptabi hā ma tō 'Re īhāimana u'āsi mono hā wama pisutu za'ra oto, sô 're īwanhimipari za'ra mono zéb da hā: Cristuhu si te oto sasedoti na pire uptabi na dama 're hāimana. Taha zō si wasina 're wanhimipari za'ra mono wamhā, wa za ītēme 're wasihutu wapeē'ē 're 'rāwi, 'Re īhāimana u'āsi mono u hā.

20-21 Duréihā sasedoti norī hā da'āma romhuri'wa da, 're sisisi mono wamhā, tinhisi na mreme pire na te te tāma 're ropisutu za'ra mono õ di, 'Re īhāimana u'āsi mono hā. Tazahā, Zezusi hā dama sisasedoti da, 'Re īhāimana u'āsi mono te te oto pisutu wamhā, mreme pire na ma tō tāma ropisutu, āne:

“Wa hā Danhib'apito uptabi, īmreme īpire na wa za oto aimaropisutu, āne: ‘A hā sasedoti na te za dama 're aihāimana u'āsi mo. Niwamhā te dawi aiwazere õ di za, ta hawimhā.’ Āne wa aimaropisutu. īnhimiropisutu na te aimaropisutu na te aimaropisutu, īsaprī da hā, mare uptabi di za.”

Āne ma tō 'Re īhāimana u'āsi mono hā timreme īpire na tāma ropisutu siro, ti'ra ma, Zezusihī ma hā.

22 Āne na Zezusihī ma, timreme īpire na te te tāma ropisutu wa, 'Re īhāimana u'āsi mono te te dama īropisutuzép té īwē uptabi hā te wasu'u. Duréihā 'Re īhāimana u'āsi mono te te dama īropisutuzém nhipai u īwē uptabi hā, te wasu'u.

23 Duréihā sasedoti norī hā ahā uptabi na ma tō sisōwa're're te te da'āma 're romhuri za'ra, 're si'utōrī mono sidâpâsi. **24** Tazahā, Zezusi hā nimahā na tidâ'a na te te sahu õ di za. One u'āte za 're hāimana u'āsi. Taha wa, sasedoti na te za tō dama 're hāimana u'āsi oto, watobro waihu'u āna dawi. **25** Taha wa, te te 're da'anho'reptui waihu'u pese mono di ta hā, da te dasina 're ī'umnhasi za'ra mono zéb zarina, 'rāwi dapē'ē 're ītēme 're īdasihutu mono norī hā, 'Re īhāimana u'āsi mono u hā. 'Re īhāimana u'āsi mono ma, da'āma 're mreme mono da, dama 're hāimana u'āsi mono wa, te te 're da'anho'reptui waihu'u pese mono di, ta hā oto.

26 Taha wa, te oto õhō si sasedoti īpire uptabi na hā wama 're hāimana za'ra, Timama ma, te te wa'āma 're romhuri mono da. Taha si te 're timorī wē uptabi. Õhō si ma tō 'Re īhāimana u'āsi mono hā te te 're wēsāmri, marī te te 're ab'manharī wasétē mono õ wa. Taha wa, īwasédé hā sena na da te āma 're sa'ra waihu'u za'ra mono õ di. 'Re īhāimana u'āsi mono hā ma tō tāma pisutu, ti'ai āma

dawasétē na 're ïdanomro mono norí nhti 're sâmra mono da oto, hâiwa ãma danhipai u dama pire uptabi na 're hâimana u'âsi mono da. **27** Duréihã sasedoti norí 're ïhâimana za'ra mono ne, 're hâimana mono õ di, Zezusi hã. Ta norí hã awẽ sidâpâsi te za tinhoprubzé hã si'udâna te te tâma 're sômri 'rata za'ra 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, tiwasétê parizéb da hã. Taha pari, te za duré da'udâna zama danhoprubzé hã te te tâma 're sômri za'ra, dawasédé te te dama ãma 're apari mono da. Tanei õ di, Zezusi hã sasedoti na te te wa'âma 're ïromhuri mono zé hã. Niwa marí te te 'manharí wasétê waihu'u õ wa, awẽ sidâpâsi si'udâna tinhoprubzé hã te te tâma 're anhomri mono õ di, Timama ma hã. Misi haré ma tô tinhoprubzém na hã tâma sisõ, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, dazada dâ'a da, sihâiba zawi ãna tâma sisõmri wamhã, ôhõ haré dawasédé hã te te oto ãma dama 're ïapari mono zéb da hã. **28** Duréihã 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te ãma ïrob'ui'éré zarina, ma tô sasedoti da, te te 're da'apisutu, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. 'Re danomro wasétê mono wa, danhib'uware na 're dahâimana za'ra mono nheré, ma tô ãne da hã te te 're da'apisutu. Tane nheré, ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono hã timreme pire na ti'ra ma ropisutu, taha si sasedoti na misi wama 're hâimana za'ra mono da oto. Ta hã te uburé marí hã ïmama te te tâma 're ïapisutu mono zéb zarina, te te tâma ãma 're a'uwaitrami u'âsi, Timama ma hã.

Sasedoti ïpire uptabi na Zezusi hã wama 're ïhâimana mono zé wasu'u

8 **1** Ñhâna te aimâ ãma ïrowasu'u za'ra wa'aba zé hã, e marí te wama wasu'u za'ra, ïpire hã. Sasedoti ïpire uptabi hã te oto wama 're hâimana za'ra. Ñhâna wasu'u si, ïpire uptabi hã. 'Re ïhâimana u'âsi mono 're ïsâmra mono zém nhimire niwí, te pire uptabi na 're sâmra u'âsi hâiwa ãma, ïwẽ uptabi nhimire niwí. **2** Taha si te sasedoti ïpire uptabi na te te 're romhuri, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhorówa ãma ïwẽ uptabi 're, hâiwa ãma. Hâiwa ãma 'ri hã ni'wa te te ï'ri õ di. Tô ôhõ si ma tô ïwa 're ïsâmra mono zéb da hã si'uihâ na sima 'ri, Danhib'apito uptabi hã.

3 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ma tô sasedoti ïpire uptabi norí hã te te 're apisutu, danhoprubzé hã da'upana te te tâma 're sômri za'ra mono da, ãma 're ïwata za'ra mono zéb da hã, duré danhimizama hã da'upana te te tâma 're simroi mono da, taha na dawasédé hã te te dama ãma 're ïapari mono zéb da hã. Taha zarina, ma tô duré Cristu hã tinhoprubzém na tâma sihâiba nho, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, sasedoti ïpire uptabi na taha si wama 're hâimana za'ra mono wa oto. **4** Cristu hã ti'ai ãma 're sâmra u'âsi mono 'wa'âhã,

sasedoti na dama 're hâimana mono õ di aré. E marĩ wa. Sasedoti norĩ hã 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, danhoprubzé hã da'upana te te tâma 're sõmri za'ra mono da, ïwana dama 're hâimana u'âsi za'ra mono wa ta norĩ hã, zudezu norĩ 're ïhâimana za'ra mono zéb zarina. **5** Da'awã da te 're 'madâ'â za'ra mono wamhã, dahâiba uptabi hã dama 're ïhâimana za'ra mono na te za da te 're waihu'u za'ra. Tane nherẽ, da'awã si hã marĩ hã ãma 're hâimana mono õ di. Tane duré, ti'ai ãma 'Re ïhâimana u'âsi mono nhorôwa hã, sasedoti norĩ hã ï're te te da'âma 're ïromhuri za'ra mono zé hã. Hâiwa ãma 'Re ïhâimana u'âsi mono nhorôwa awã ne, te ta hã 're hâimana. Aiwan uptabi õ di. Hâiwa ãma ïsôrôwa si, ïwê uptabi hã. Duréihã Mozési hã romhâ 'manharí na 'ri hã 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, te te 'manharí õ ré, ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ãne hã tâma pisutu: "Êtê 'râihâ na asâmra ré, romhâ 'manharí na 'ri 'manharí da, te aima ïpisutuzéb uwaibaba si, te za ï'manha." ãne ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono hã tâma waihu'u, Mozésihi ma hã. **6** Tane nherẽ, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ma tô oto tâma pisutu Zezusihî ma, taha si te te oto da'âma tâma 're romhuri mono da, pire uptabi na, sasedoti norĩ te te da'âma 're ïromhuri za'ra mono zém nhipai u. Tane duré, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te dama ïropisutuzép té hã, Cristu hã 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, te te wa'âma 're ï'ab'madâ'â mono hã. Wê uptabi di ta hã, duréihã 'Re ïhâimana u'âsi mono te te dama ïropisutuzéb 'rata ma hã. Danhipai u uptabi hã, marĩ ïwê uptabi na te te dama 're aropisutu mono wa, te wê uptabi na dama 're hâimana, te te dama ïropisutuzép té hã.

7 'Re ïhâimana u'âsi mono te te dama ïropisutuzéb 'rada hã wê uptabi 'wa'âhã, te aré tô ôhõ si dama 're hâimana u'âsi. Te te dama ïropisutuzép té hã te te aré dama pisutu õ di.

8 Tane nherẽ, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã te te dama ïropisutuzéb 'rada hã ma tô 'râwi siwi wê'õ. ãne na ma tô dama ãma rowasu'u, duréihã:

"Wa hã Danhib'apito uptabi, wa za oto aima rowasu'u za'ra wa'wa, ãne: Nimahã na hã Izarazéhê nihudu norĩ ma, wa za ïnhimiroti té hã tâma pisutu za'ra, Zudaha nihudu norĩ ma zama.

9 Ta norĩ hi'rata norĩ ma, te ïropisutu 'rata ne, 're hâimana mono õ di za, te dama ïropisutuzép té hã. Ïhi'rata norĩ hã Ezitu hawi te simroi mono wamhã, te tâma ïropisutu za'ra zé wa'râmi, ïnhimiroti hã te te 're 'madâ'â za'ra mono õ di, ta norĩ hã. Taha wa, wa tô ta norĩ wi tiwi aipi'ra za'ra, si'uihâ na 're hâimana za'ra mono da oto.

10 Tane nherẽ, nimahã bâtâ na wa za te dama ïropisutuzép té hã tâma pisutu za'ra Izarazéhê nihudu norĩ ma hã,

duréihā te dama ūropisutuzém nhowa're're. Ā hā, wa wa hā Danhib'apito uptabi hā aima wasu'u za'ra wa'wa, ūnhimiroti tém na te dama ūropisutuzé hā.

Tawapsi wa za ūnhimiroti hā ūpē'ē 're te tāma 're anhomri, ūré 're nomro u'âsi mono wa, te te 're 'madâ'â pese za'ra mono da.

Ta norī nhib'apito, wa za oto tāma 're ūhâimana za'ra. Tawamhā ūnhib'a'uwē na si te za tō ta norī hā ūma 're hâimana za'ra.

11 Wa hā Danhib'apito uptabi hā, ūnhib'a'uwē norī te te 're ūwaihu'u za'ra mono da, te te sima 're ūwasu'u za'ra mono zéb zarina si, te te 're ūwaihu'u za'ra mono õ di za oto ta norī hā. Duré ūsisânawā norī te te tāma 're ūwasu'u za'ra mono zéb zarina si, te te 're ūwaihu'u za'ra mono õ di za. Si'uihâ na te za ūnhib'a'uwē norī hā tipē'ē na te te 're ūwaihu'u za'ra oto, dama wapu na 're ūhâimana za'ra mono norī hā, duré dama pire na 're ūhâimana za'ra mono norī zama.

12 ūwasédé hā te âma 're ab'madâ'â mono õ di za oto. Marī te te 're ūmanharī ūwasété za'ra mono zém na hā 're ūsipo're pu'u mono õ di za duré."

Āne 'Re ūhâimana u'âsi mono te te dama ūropisutuzép tém na te te ūrowasu'uzé hā.

13 Duréihā 'Re ūhâimana u'âsi mono te te dama ūropisutu 'rata nhowa're're, te te dama ūropisutuzép té hā te te dama pisutu wamhā, marī dai õ di oto, ūsimiropisutu 'rada hā. Taha wa, te za oto ai'utō, marī ūratare hā 're ūsī'utōrī pese za'ra mono ne.

Romhâ 'manharī na 'ri wasu'u

9 ¹'Re ūhâimana u'âsi mono hā duréihā tinhimiropisutu 'rada hā te te dama sômri wamhā, ma tō dama pisutu za'ra, âma 're ūdawata za'ra mono zéb da hā. Zâmorī za'ra ré, danhimizahâri sidâpâsi, romhâ 'manharī na 'ri hā da te dasiwi ūsimizusi mono zéb da hā, ma tō duré dama pisutu, âma 're ūdawata za'ra mono zéb da hā, duré ūwa 're ūsâmra mono zéb da zama. ²Duréihā romhâ 'manharī na 'ri hā danhimizahâri sidâpâsi, 'Re ūhâimana u'âsi mono ma, da te dasiwi 're ūsimizusi mono hā maparane te 'ri 're wa'wa hā 're hâimana zahuré. 'Ri 're wa'wa ūmorî'rata âma, te rob'uiwêzé sima'warazé hā 're sa. Wedeza hā te duré ūwa 're sa, ūl'ëne hā 'Re ūhâimana u'âsi mono ma, ūwa da te 're ūsa'ra mono zéb da hā. 'Re ūhâimana u'âsi mono te, 'ri 're wa'wa hā ūwē uptabi na ūsisi hā. ³Duré zazahâ ūhâpa na 'ri 're wa'wa nhitobzé babarâ niwî, 're ūhâimana mono hā maparane âma 'ri 're wa'wa hâiba amo nhisi hā, 'Re ūhâimana u'âsi mono te, danhipai u ūwē uptabi hā, ūwa 're

ĩsāmra mono zém na taha nhisi hā. **4** Tame te ētē'ubuzi pré oru 'manharī na wedeza ne hā 're sa, 'Re īhāimana u'âsi mono ma, wedewa'u zadaze zatazéb da hā. Wedehâ're hā te duré 'ri para 're sa. Wedehâ're mana wawimhā, oru 'manharī. Duréihā rob'ui'érē na 'Re īhāimana u'âsi mono te te dama īropisutuzém na, wedehâ're nhisi hā. Wedehâ're 're, te oru 'manharī hā simhi ne hā 're sa, mana na dasa nhisi hā īre 're īsa'wari mono hā. Arāhā nhiwedehu zama te duré wedehâ're wa 're sa'wari, duréihā 'Re īhāimana u'âsi mono nhimipawaptobzéb zarina, wedehu na īsure 're īwairébé mono hā. Rob'ui'érē hā te duré īwa 're sa'wari zahuré, 'Re īhāimana u'âsi mono hā te te tinhib'a'uwē norī ma īropisutuzém na rob'ui'érē hā, ētē tōmo baihā na. **5** Wedehâ're nhisiwi te duré ropodo hā 're sima'wara zahuré, rob'manharī hā ropoto hâiba hā īsaripi ré hā. 'Re īhāimana u'âsi mono, tame 're īsāmra mono zé, te ta norī hā wasu'u zahuré. Wedehâ're nhisiwi, te ta norī hā 're papo zahuré. Wedehâ're nhitobzé nhisi hā 'Re īhāimana u'âsi mono, dawasédé te te dama 're īlapari mono zém na īsisi hā. Āne duréihā romhā 'manharī na 'ri wasu'u hā. Tane nherē, āhāna hā te āma aimā rowasu'u uptabi za'ra wa'aba ò di. Syry na wa tō āma aimā rowasu'u za'ra wa'wa.

6 Āne ma tō danhimizahâri sidâpâsi 'ri paramhā marī hā sipu'u pese na īwa da te 're sa'ra. Tawamhā sasedoti norī hā 'Re īhāimana u'âsi mono ma da'âma romhuri'wa norī hā awē sidâpâsi ma tō 're sisisi, 'ri 're wa'wa īmorī'rata u hā, tame īwa tinhimiromhuri mono bâ marī na te te 're romhuri za'ra mono da. **7** Tane nherē, sasedoti norī nhib'apito, tisiré norī ma īpire uptabi si ma tō maparane āma 'ri 're wa'wa u 're zasi, 'Re īhāimana u'âsi mono te hā, danhipai u īwē uptabi hā īwa 're īsāmra mono zéb u hā. Wahub sidâpâsi ma tō misi haré 're zasi. Tamomo 're zasi mono wamhā, danhimizama waprui ré, te 're zasi, dawasétē parizéb da hā, 'Re īhāimana u'âsi mono ma, te te tâma 're sômri mono da, si'udâna, duré da'udâna zama, duré da te dasina 're waihu'u za'ra mono ò nherē, dawasédé da te 're īmanharī za'ra mono zé parizéb da hā. **8** E marī te tawamhā

Sasedoti
Ebreusi 9.6-7

wama wasu'u za'ra ãne hã, duréihã sasedoti norí hã 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, te te da'ama 're ïromhuri za'ra mono zé hã. 'Re ïhâimana u'âsi mono pê'ezani hã ma tô ãne hã wama waihu'u za'ra. Duréihã romhâ 'manharí na 'ri ãma hã, 'ri 're wa'wa ïmorí'rata u danhimizama hã dawasété parizéb da, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, da te 're ïsimroi mono zé hã, zahadu 're hâimana mono ré, te 'ri 're wa'wa hâiba amoi u da hã sitom haré 're sa dawi, zahadu. Taha wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono, ïwa 're ïsâmra mono zéb u hã, zahadu ïtème 're danhisisi waihu'u mono õ di. Âhã wasu'u, te ã hã wama wasu'u za'ra. **9** E marí te duré wama wasu'u za'ra, 'ri 're wa'wa ïmorí'rata ãma danhimizama ïwa da te 're ïzata za'ra mono zé hã. Danhimizama hã dawasété parizéb da, da te tâma 're ïsômri za'ra mono zém na, dapé'ë 're dadâ'â u'âsi ne 're ïdanomro mono zéb zarina, dawasété si da te 're 'manharí za'ra mono wa, 'râwi 're ïdasiwé'õ u'âsi za'ra mono zé hã da te dasima ãma 're pari waihu'u za'ra mono õ di, dasi'uihâ na hã.

Duré, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma danhoprubzé hã, ãma 're dawata za'ra mono da, da te tâma 're ïsômri za'ra mono zém na hã da te dasima 're pari waihu'u za'ra mono õ di, dapé'ë 're dadâ'â u'âsi ne 're ïdanomro mono zéb zarina, dawasété si da te 're 'manharí za'ra mono wa, 're ïdasiwé'õ u'âsi za'ra mono zé hã. ãne, wa te oto ãma 're ïwaihu'u za'ra mono zé hã, ã hã ïpire wasu'u na hã. **10** 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, danhoprubzé, da te 're ïsômri za'ra mono zé hã dapé'ë 're, da te dasima 're ïrosa'rata za'ra mono zém na te te wama rowasu'u õ di. Taré dasa hã marí, da te 're ïhuri mono zém na roti te wasu'u, duré marí wa'u, da te 're ïhuri mono zém na rowasu'u zama, duré 're dasihâiba wasétē za'ra mono tõ da, 're ïdasi'upsöi pese za'ra mono zém na zama roti. Â norí na roti hã taré sô'awi dahâiba na roti, ma tô dama 're hâimana za'ra. Tane nheré, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã 're ïdanomro mono zép té hã, te te dama ïpisutuzép têb ãma, ma tô oto dawi ai'utô, ã norí na roti 'rada hã.

11 Cristu hã ma tô oto sisasedoti tô, sasedoti ïpire uptabi na dama 're hâimana mono da, 're ïdanomro mono zép té hã ïwé uptabi hã te te dama 're ab'madâ'â mono da oto. Tawamhã, hâiwa ãma 'ri hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ïwa 're ïsâmra mono zéb u, ma tô oto ãzé Cristu hã, danhib'rata na da te dasiwi ïri õ u, ropoto wazari ti'ai ãma 're ïsa mono õ u. Ti'ai ãma romhâ 'manharí na 'ri nhipai u, wée uptabi di 'ri hã, hâiwa ãma hã. Pire uptabi na te ta hã 're sab u'âsi. **12** Tawamhã Cristu hã hâiwa ãma 'ri 're wa'wa u sébré wamhã, misi haré ma tô wanhowab za'ra ãzé, 'ri 're wa'wa ïwé uptabi u hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono, ïwa 're ïsâmra mono zéb u hã. Tamomo ïtème sébré wamhã, e pone'erebâi wapruí ré ma tô ãzé. E powawé 'ra wapruí ré zama, ma duré ãzé, te te tâma ïsômri

da hā, duréihā sasedoti norī te te tāma 're ūsōmri za'ra mono ne hā. Mare di. Tiwaprui ré si ma tō ītēme ãzé Timama u hā, te te tāma sōmri da, taha na si wawasétē hawi te te 're wa'anho'reptui mono da, misi haré. ¹³ Sasedoti norī hā 'Re īhāimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te ãma īrob'ui'érē zarina, te za pone'ērebâi wapru hā syry na dahâiba nhisiwi te te 're sa'wari za'ra, niha wamhā, powawē ība'õmo wapru hā, marī na dahâiba mana wawip si 're dasihâiba wasétē za'ra mono wa, apâ te te ãma 're dahâiba wē za'ra mono da, taha zarina pibu pese na 'Re īhāimana u'âsi mono ãma 're dawata za'ra mono da. Niha wamhā, powawē 'ra sipi'õ hā da te 're 'wa'a pese za'ra mono wa, taha pro hā 're ūsī'ru'a za'ra mono hā te za duré ta norī hā te te dahâiba nhisiwi 're sa'wari za'ra, te te ãma 're dahâiba wē za'ra mono da, duré taha na hā. ¹⁴ Åne hā duréihā danhimizama wapru na dahâiba mana wawi marī na 're īdasihâiba wasétē za'ra mono parizéb da hā, wē nheré, taha nhipai u, Cristuhu wapru si siptete uptabi di, dawasétē parizéb da hā. E marī wa. Taha si wasétē ãna 're hâimana u'âsi mono wa. Taha wa, 'Re īhâimana u'âsi mono pē'ezani waihu'u pese zarina ma tō wazada sisōmri za'ra 'Re īhâimana u'âsi mono ma, wazada dâ'â da, tiwapru na te te 're wa'a'upsõi mono da, wapé'ë 're wadâ'â u'âsi ne 're īwanomro mono zéb zarina, wawasétē si wa te 're 'manharí za'ra mono wa, 'râwi 're īwasiwé'õ u'âsi za'ra mono zé hā te te oto wama 're apari mono da. Taha zarina, wa za oto 'Re īhâimana u'âsi mono ma si, wa te 're romhuri za'ra, wawē na si wahâimanazém na wa te 're upa za'ra mono ãna.

'Re īhâimana u'âsi mono te te dama īropisutuzép té wasu'u

¹⁵ Taha wa, te oto Cristuhu si te te da'láma 're ab'madâ'â, 'Re īhâimana u'âsi mono te te dama īropisutuzép té hā. Tidâ'âzém na ma tō da'awa'â Cristu hā, dawasétē na 're īdanomro mono zém hawi te te 're da'anho'reptui mono da, zahadu 'Re īhâimana u'âsi mono te te dama īropisutuzéb 'rada hā dama 're hâimana mono ré. Taha zarina te za oto 'Re īhâimana u'âsi mono hā tinhib'a'uウェ da, te te 're īapisutu mono norī hā te te sima 're awaibu, īwē uptabi na te te tāma 're īaropisutu mono zéb ré si, 're hâimana u'âsi za'ra mono da īré, ta norī hā.

¹⁶⁻¹⁷ Ni'wa hā dâ'â õ ré, te za tinhibrom na sisau dama roti, īuirí na si da te niha dasima īpo'o mono da hā. Sisō'a ré, te za ãne na hā ãma rob'ui'érē ībaihâ na hā, pibu pese na ūsibro hā īuirí na da te dasima īpo'o mono zéb da hā. Tawamhā, e zahadu dâ'â õ ré, te za te te sima po'o, ūsimi'ui'érē zarina, te te tāma īroti za'ra zéb zarina. Mare di. īuirí na si te za tō ta norī hā ūsibro hā te te sima po'o, idâ'âzém na te te waihu'u za'ra wapsi. Tane duré, 'Re īhâimana u'âsi

mono te te dama ūropisutuzé hā. **18** Duréihā sasedoti norī hā danhimizama te te 're ūsimroi mono wapru na te te da'āma 're romhuri za'ra mono ū'wa'āhā, 'Re ūhaimana u'āsi mono te te dama ūropisutuzéb 'rada hā pire na aré dama 're haimana mono ū di. Taré te aré dama 're haimana. **19** Duréihā Mozési hā ūmorí'rata na ma tō uburé 'Re ūhaimana u'āsi mono nhimiroti na dama rowasu'u. Taha pari, ma tō powawē wapru hā ā na waza, pone'ērebâi wapru zama. Tawamhā wesuirā suiro panhipti hā ma tō sada si'ē za'ra. Taha pari, simisutu ma tō pone'ērebâ zéré na wasisi, da te ūséré pré na. Tawamhā danhimizama wapru na ma tō āma di'i, ā wazari powawē wapru na hā. Tawamhā ūbaihā nhisiwi ma tō wesuirā suiro panhipti wasi hā sāsā'ā, danhimizama wapru na te te āma di'i da, 'Re ūhaimana u'āsi mono nhimiroti na rob'ui'éré ré nhisiwi. Dahâiba nhisiwi zama ma tō duré te te sāsā'ā, te te āma da'ahâiba di'i mono da, danhimizama wapru na. **20** Tawamhā Mozési hā āne na te duré dama roti:

“Ā danhimizama wapru hā 'Re ūhaimana u'āsi mono te te aima ūropisutu za'ra wa'aba zé hā, pire na oto aima 're ūhaimana za'ra wa'aba mono da hā, te aima wasu'u za'ra wa'wa. Taha wa, te te aima āma ūroti za'ra wa'aba zéb zarina, te za oto 're ūmadâ'ā pese za'ra wa'aba mo, tāma āma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono da.”

Āne te Mozési hā dama āma roti. **21** Tawamhā romhâ 'manharî na 'ri nhisiwib zama, ma tō duré wesuirā suiro panhipti wasi hā sāsā'ā, danhimizama wapru na te te āma di'i da. Uburé marî hā 'Re ūhaimana u'āsi mono āma 're ūdawata za'ra mono zéb da, 'ri para 're ūsimasa mono nhisiwib zama ma duré sāsā'ā, te te āma adi'i mono da. **22** Tane tō. 'Re ūhaimana u'āsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te āma ūrob'ui'éré zarina, ma tō danhimizama wapru na marî hā da te āma 're di'i za'ra, 'ri para 're ūsimasa mono hā, wasétē āna 're ūsimasa mono da, 'Re ūhaimana u'āsi mono ma hā. Dahâiba wib zama, ma tō duré āma 're dasihâiba di'i za'ra, 'Re ūhaimana u'āsi mono ma, dahâiba wasétē āna oto 're dahâimana za'ra mono da. Danhimizama hā da te 're ūsimroi mono wa, ūwapru hā tiwi 're ūsisa'wari za'ra mono na si, te za āma 're dasihâiba wē za'ra dahâiba mana wawip si, marî na 're dasihâiba wasétē za'ra mono wamhā.

Cristu hā Timama ma dazada ūsisomrizé wasu'u

23 Ā norī hā ti'ai āma romhâ 'manharî na 'ri hā, duré uburé marî hā ūwa 're ūsimasa mono hā, hâiwa āma 're ūhaimana za'ra mono ne, te 're haimana za'ra. Tane nherê, aiwab uptabi ū di, marî ūpire da, 're haimana za'ra mono ū nherê, 'ri hā ti'ai āma hā, duré uburé ūwa 're ūropsimasa mono hā. Ta hā ma tō sasedoti norī hā danhimizama

wapru na te te 're di'i za'ra, taha zarina si 'Re īhāimana u'āsi mono ma, wasétē ãna 're hāimana za'ra mono da. Tane nherē, hāiwa ãma marī hā sena 're īhāimana za'ra mono hā īwē na si, 'Re īhāimana u'āsi mono ma, 're hāimana za'ra mono da, ma tō īwē uptabi hā sada dārā. **24** Æne wa, Cristu hā dā'â pari hāiwa'utu wa, ti'ai ãma danhib'rata na 'ri 're, sébré õ di, 'Re īhāimana u'āsi mono hā īwa 're īsāmra mono zéb u hā. E marī wa. Ta hā ti'ai ãma 'ri hā, taré hāiwa ãma 'ri īuptabi ne si 're hāimana mono wa, īuptabi õ wa. Hāiwa ãma 'Re īhāimana u'āsi mono hā īwa 're īsāmra mono zéb u si ma tō ãzé Cristu hā, tame te te oto wa'āma 're romhuri u'āsi mono da, Timama nho'a. **25** 'Re īhāimana u'āsi mono ma, da'āma romhuri'wa īpire uptabi hā ma tō duréihā siwaprosi ītēme 're zasi, 'Re īhāimana u'āsi mono te, 'ri 're wa'wa īwē uptabi u hā, sasedoti īpire uptabi hā. Wahub sidāpâsi ma tō ītēme 're zasi misi haré, danhimizama wapru hā te te tāma 're sōmri mono da, da'udâna. Tane nherē, Cristu hā wahub sidāpâsi hāiwa ãma 'Re īhāimana u'āsi mono hā īwa 're īsāmra mono zéb u hā, ītēme 're zasi u'āsi mono õ di. Misi haré ma tō ītēme ãzé, Timama u hā, õhō haré dazada tāma sisōmri wa, Timama ma hā. **26** Cristu hā wahub sidāpâsi 'Re īhāimana u'āsi mono ma, dazada 're sisōmri u'āsi mono 'wa'âhā, te aré ropoto na'rata hawim haré dazada 're dā'â u'āsi. Tawamhā robzépata za'ëtē na te aré tō te te 're robzépata u'āsi. Tane nherē, za rob'rāsatu u īrob'umhutuzéb u si ma tō misi haré tāma sisō, 'Re īhāimana u'āsi mono ma hā, dazada dā'â da, taha zarina dawasédé hā te te dama 're apari mono da oto, 'Re īhāimana u'āsi mono hā. **27** Misi haré te za aihñi 're dadâ'â za'ra. Taha parip si te za 'Re īhāimana u'āsi mono hā niwapsi da'awaihu'u, dawē na dawasétē na zama, taha zarina te te dama arowairébé mono da oto. **28** Tane ma tō duré Cristu hā misi haré dazada dārā, dawasédé hā da'ahâ na te te oto dama ãma 're īapari mono zéb da hā. Tawamhā ti'ai u apâ wei morí zahu wamhā, dazada dā'â da, wei morí õ di za oto, taha zarina dawasédé hā te te duré dama 're īapari mono da hā. Mare di. Sô 're īsimipari za'ra mono norí si, te te oto īsō'reptu pese za'ra da si, te za wei mo apâ Cristu hā, ta norí zô si.

10 **1** 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te ãma īrob'ui'éré zarina, īwē hā oto wama 're īhāimana za'ra mono zém na wa te ãma 're waihu'u uptabi za'ra mono õ di. Wahub sidāpâsi ma tō danhimizama hā dasi'udâna da te tāma 're simroi u'āsi, 'Re īhāimana u'āsi mono ma hā, da te 're sahâri za'ra mono ãna. Tane nherē, danhimizama da te tāma 're īsimroi mono zé hā sib'aware di, dawasédé hā tō sena te te dama 're īapari mono da hā, ãma 're dawata za'ra mono da, 'râwi dapé'ë 're 'Re īhāimana u'āsi mono u 're īdanomro mono norí ma hā. Dapé'ë 're, rowē na 're

ídhâimana za'ra mono zéb da hã, sib'aware di tô, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, danhimizama da te 're ïsimroi mono zé hã. 2 'Re ïhâimana u'âsi mono âma 're ïdawata za'ra mono nori hã danhimizama hã dasi'udâna da te tâma 're ïsimroi mono zém na, ôhõ haré dawasédé hã te te dama 're apari uptabi mono 'wa'âhã, taha zarina 'râwi 're dasiwé'õ u'âsi za'ra mono õ di aré, dawasétê na hã. Taha zarina te aré oto danhimizama pârñ hã da te 're sahâri za'ra. 3-4 Tane nherë, powawé ïba'omo wapru hã duré pone'erebâi wapru hã dawasédé hã te te dama 're pari uptabi za'ra mono õ di. Taré te za danhimizama hã wahub sidâpâsi dasi'udâna 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, da te 're ïsimroi mono zéb zarina, âma 're dasipo're pu'u u'âsi za'ra, dawasétê ré 're ïdhâimana za'ra mono zém na hã.

5 Taha wa, Cristu hã ti'ai u wei ïmorizéb u, ma tô Timama ma tinhâ, ãne:

"Danhimizama na duré dasazém na aima 're danhoprub za'ra mono da, a hã asina sô 're asimipari mono õ di.

Tane nherë, ïhâiba hã ma tô ïma ïsõ, da'upana ïsina aima ïnhoprub da hã.

6 Danhimizama hã dawasétê parizéb da, wahuré da te aima 're ïzata za'ra mono zém na zama, 're atoi mono õ di. Duré dawasétê parizéb da, danhoprubzé, da te aima 're ïsõmri za'ra mono na zama, asima 're atoi mono õ di."

7 ãne te duré tâma tinhâ, Timama ma:

"Re ïhâimana u'âsi mono, wa hã wa wei ãwa mo ti'ai u, ïma ïpisutuzéb zarina, te oto ïsina aima âma uwaimrami da, ibaihâ na ïwasu'u na duréihã da te ïâma ïrob'ui'éré za'ra zéb zarina."

Ãne ma tô Cristu hã Timama ma siwasu'u.

8 ãne ma tô Cristu hã ïmor'rata na Timama ma rowasu'u, tô: "Danhimizama da te aima 're ïzata za'ra mono zô, duré dasazém na aima 're ïdanhoprub za'ra mono zô, asina 're asimipari mono õ di a hã, dawasétê parizéb da hã. Asima âma 're atoi mono õ di, taha na hã." ãne na ma tô Cristu hã Timama ma rowasu'u, Mozési hã ïsimiroti 'rata na te te âma ïrob'ui'éré zarina, ãne hã da te 're 'manharí za'ra mono nherë. 9 Taha pari, ma tô duré Timama ma siwasu'u, ãne: "Ãwa wa tô wei wa hã ti'ai u mo, ïma ïpisutuzéb zarina, te oto ïsina aima âma uwaimrami da." ãne ma tô Cristu hã Timama ma siwasu'u, duréihã dawasétê parizéb da, danhimizama na duré dasazém na 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, 're ïdanhoprub za'ra mono zé hã te te oto dawi sina sizâri da, taha nhowa're're tihâiba na tâma sôprub da oto, taha na si dawasédé hã te te dama âma 're ïapari mono zéb da hã. 10 Zuzu Cristu hã 'Re ïhâimana u'âsi mono te te tâma ïpisutuzéb zarina, te te tâma âma uwaimrami wa,

tihâiba na tâma sôpru wa, ma tô te te 're wa'a'upsô wawaséte hawi, tâma 're wanomro wê mono da oto. Misi haré ma tô tâma sisô, dazada dâ'a da, tô ôhõ na si dawasédé hã te te dama ãma 're apari mono da.

11 Sasedoti norí hã awê sidâpâsi te te da'ãma 're romhuri za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhorôwa ãma. Danhimizama na 're ïdanhoprub za'ra mono zé hã te ahâ uptabi na te te tâma 're sômri za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, tô ôhõ si. Tane nherê, ã norí hã danhimizama na 're ïdanhoprub za'ra mono zé hã, dawasédé hã te te dama 're pari waihu'u za'ra mono õ di. **12** Cristuhu si, ma tô misi haré tihâiba hã tâma tisô, dazada dâ'a da, ôhõ haré dawasédé hã te te dama ãma 're ïapari mono zéb da hã. Taha pari, te 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimire niwî 're sâmra, pire uptabi na ïsiré te te 're da'ab'madâ'â mono da oto, õne u'âsi. **13** Tame te oto Cristu hã sô 're simipari u'âsi, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã tinhitob'ru norí nhiptetezé hã te te tiwi ïuprosoi za'ra zéb zô hã, tâma sib'uwa uptabire na 're hâimana za'ra mono da oto, ta norí hã. **14** Misi haré 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, dazada sisõmri wa, ma tô dawaséte hawi te te 're da'awaibu, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhib'a'uwê si oto ãma 're danomro wê mono da.

15 'Re ïhâimana u'âsi mono pê'ëzani hã ma tô ãne na wama waihu'u za'ra, sena na wa te wasina 're waihu'u za'ra mono da. ãne te te wama ãma ïwaihu'u na'rata za'ra zé hã:

16 "Nimahã bâtâ na wa za, te dama ïropisutuzép té hã, dama pisutu, duréihã te dama ïropisutuzém nhowa're're. ãne, wa wa hã Danhib'apito uptabi hã aima wasu'u za'ra wa'wa, ïnhimiroti tém na te dama ïropisutuzé hã.

Tawapsi wa za ïnhimiroti hã dapê'ë 're te dama 're anhomri, ïré 're danomro u'âsi mono wa, da te 're 'madâ'â pese za'ra mono da, ïmreme hã."

17 ãne ma tô duré ïwasu'u nhana'remhã wama waihu'u za'ra:
"Dawaséte na 're ïsipo're pu'u mono õ di za oto, marí, da te 're ï'manhariñ wasété za'ra mono zém na hã. Mare uptabi di za."

18 Ahã wamhã, dawasédé hã 'Re ïhâimana u'âsi mono te te oto dama 're ïapari mono zéb da hã, marí dai õ di oto, danhimizama na tâma 're ïdanhoprub za'ra mono zé hã, dawaséte parizéb da hã. Tâibâ oto ta hã.

'Re ïhâimana u'âsi mono u, 'râwi dapê'ë na 're ïdasihutu mono zé wasu'u

19 ïsisânawã norí, Zezusihi wapru hã tiwi ïpu'uzém na wazada ïdâ'âzéb zarina, wa za oto wasina wapahi ãna 'Re ïhâimana u'âsi mono u 're wasihutu 'râwi wapê'ë na, robzei u'âsi tâma 're wamreme

zusi mono da. Duréihā sasedoti norī hā, 'Re īhāimana u'āsi mono 're īsāmra mono zéb u, 'ri 're wa'wa u 're īsisisi mono ne, wa za oto wa norī hā 'rāwi ītēme 're wasihutu, wasina 're wapahi za'ra mono āna, tāma.

20 Duréihā 'Re īhāimana u'āsi mono 're īsāmra mono zéb 're, 'ri 're wa'wa nhitobzé hā zazahā īhāpa hā te dawi 're hāsipra u'āsi pi'reba, ītēme 're danhisisi tō mono da. Tane nherē, Cristu hā ma tō oto wama 'ridawa za'ra tidâ'âzém na, zazahā īhāpa na 'ri 're wa'wa nhitobzé wa'wai baba, ītēme 're īdanhisisi mono ne, wapē'ē na ītēme 're wasihutu mono da, 'Re īhāimana u'āsi mono u, robzei uptabi na īme 're wanomro u'āsi mono da oto. 21 Sasedoti īpire uptabi na te oto wama 're hāimana. Taha si te tāma umnhasi na uburé 'Re īhāimana u'āsi mono nhib'a'uwē norī hā te te 're ab'madâ'ā tāma, pire uptabi na. 22 Wawasétē na 're wanomro mono wa, 'rāwi 're īwasiwē'ō sāmri za'ra mono zé hā ma tō Cristu hā tiwapru na te te wama 're apari, duréihā sasedoti norī hā te te āma 're dahâiba wē za'ra mono da, danhimizama wapru na syry na te te āma 're īdahâiba di'i za'ra mono ne. Sasedoti norī hā 're sihâiba wasétē za'ra mono āna, 'Re īhāimana u'āsi mono u 're sisisi mono da, 're īsihâiba upsōi pese za'ra mono ne, wa oto wa norī hā wahâiba upsōi pese ne tāma 're wahâimana wē za'ra, 'Re īhāimana u'āsi mono ma si. Taha wa, wa za oto wapē'ē na 'rāwi ītēme 're wasihutu, wahâimanazé sena ré si, 'Re īhāimana u'āsi mono u hā, òhō si wa te oto wasina 're īumnhasi za'ra mono zéb zarina. 23 'Re īhāimana u'āsi mono hā wama umnhasi za'ra di, te te wama 're īaropisutu mono zéb uwaibaba, te te wama āma 're ī'a'uwaimrami mono da hā. Taha wa, wanhiptete sina wa za īwē uptabi zô 're wanhimipari u'āsi za'ra, 'Re īhāimana u'āsi mono hā te te wama īropisutu za'ra zém na wa te 're wawā za'ra mono āna, sena na za wama 're īhāimana za'ra mono na wa te dama 're īwasu'u za'ra mono zéb zarina. 24 Wa za duré wasi'āma 're wapo're pu'u u'āsi za'ra, marī na 're īwasipawaptob za'ra mono zéb da hā, duré taha zarina 're īwasisawi pese za'ra mono zém na wa te wasima āma 're ī'uwanaimrami za'ra mono zéb da hā, duré marī wē na wa te wasima āma 're īwa'rāmi wē za'ra mono zém na zama. 25 Ni'wam norī hā Cristuhu zazei'wa dasiré 're hāimana za'ra mono wa, rowahutu u dasiré 're si'rā'ōtō mono nherē, ma tō ta norī hā rosahâri pese za'ra oto. Tane nherē, wa norī hā wasiré 're īwasi'rā'ōtō mono zé hā wa te wasiwi sazâri za'ra õ di za. Tô'ā. Wa za tō wasiré 're wasi'rā'ōtō u'āsi, āma 're wasipawaptob pese za'ra mono da, 'Re īhāimana u'āsi mono hā wa te wasina 're īumnhasi za'ra mono zém na si 're wanhiptete za'ra mono da. E marī wa. Wanhib'apito apâ we īmorizéb u hā bâdâ hā romhutu na aimâ waihu'u pese za'ra wa'aba wa.

26 Ni'wam norī hā Cristuhu wasu'uwe, sena na 'rāwi te te sina 're waihu'u pese za'ra mono nherē, duré te te sima 're īwē za'ra mono zéb zarina, 're īhāimana wasétē 'rata za'ra mono zém na si 're hāimana u'âsi za'ra mono wamhā, marī hā 're 'maiħāimana mono õ di, ta norī da hā, īwasédé te te tāma 're īpari za'ra mono zéb da hā, ta norī ma hā. **27** Ta norī hā 'Re īhāimana u'âsi mono zada, 're hāimana za'ra mono wa, te za 'Re īhāimana u'âsi mono hā uprosi unhamā ro'o za'etē na, te te siwi 're īwē'ō pese za'ra mono norī hā. Taha u hā, te za ta norī hā sina pahi na 're simipari za'ra oto. **28** Duréihā 'Re īhāimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na, Mozési te te āma īrob'ui'éré hā ni'wam norī hā te te siwi 're wē'ō pese za'ra mono wamhā, ta norī hā ma tō da te dasiwi 're simro, āma 're dapē'ezé waihu'u za'ra mono āna. Marī īwasédé hā ta norī hā te te 're 'manharī za'ra mono ré, siwaptom na titōmo na īmadâ'ā za'ra 'wa norī hā, īwasétē na te te dama 're īwasu'u za'ra mono zéb zarina, ma tō da te dasiwi 're simro, ta norī hā. **29** Āne, duréihā 'Re īhāimana u'âsi mono nhimiroti 'rata wē'ō'wa norī ma, 're ropipa za'ra mono di. E niha tawamhā za, 'Re īhāimana u'âsi mono 'ra, te te siwi 're īruiwapari za'ra mono norī ma, 're īromħāimana za'ra mono zé hā za. Tāma 're ropipa uptabi za'ra mono di za tō. 'Re īhāimana u'âsi mono hā te za tō ta norī hā hā za'ra za'etē, rob'rāsutuzéb āma hā. Duré 'Re īhāimana u'âsi mono te te dama īropisutuzép tém na, Cristu hā dazada īdā'ázé hā taré newa, te ta norī hā te te āma 're rosa'rata upa za'ra. Ta norī hā te duré 'Re īhāimana u'âsi mono pē'ezani āma te te 're wasétē u'âsi za'ra, īsimizawi uptabi āma. **30** Taha wa, te za tō ta norī hā nimahā na hā hā za'ra, 'Re īhāimana u'âsi mono hā. Duréihā ma tō āne na ni'wa hā āma rob'ui'éré siro, 'Re īhāimana u'âsi mono mreme na hā. Āne na hā 'Re īhāimana u'âsi mono mreme hā wama waihu'u pese za'ra di oto:

“Wa hā īsiwaprosi wa za te 're da'a'ruiwa'âbā. īwétési wa za te dama āma 're awa'rāmi, marī, da te 're īmanharī wasétē za'ra mono norī ma hā.”

Āne duré 'Re īhāimana u'âsi mono mreme na rob'ui'éré amo hā:
 “Wa hā uburé Danhib'apito uptabi hā wa za īuwaibaba
 uptabi na si te 're da'ahā za'ra, dawasétē na īsiwaprosi te
 're īda'awaihu'u mono zéb zarina.”

Āne 'Re īhāimana u'âsi mono mreme na rob'ui'éré hā. **31** Ni'wam norī hā 'Re īhāimana u'âsi mono nib'rata, 're īrere'e mono ne, te te 're hā za'ra mono wamhā, tāma 're ropipa uptabi za'ra mono di za, ta norī ma hā.

32 Ma'ăpē, āma asipo're pu'u za'ra wa'aba, duréihā Cristu hā Danho'reptui'wa na asina 're īwaihu'u na'rata za'ra wa'aba mono

zém na hā, 'Re īhāimana u'āsi mono nhimipawaptobzéb zarina. Ta hawim haré, Cristuhu zazei'wa oto 're anomro aba mono wa, marī na 're robzépata za'ētē za'ra wa'aba mono nherē, ma tō asiptete sina āma 're aihāimana u'āsi za'ra wa'aba mo, tiwi 're aipizari za'ra wa'aba mono āna. ³³ Nimahā na hā ma tō ni'wam norī hā danho'a te te ai'āma 're wasétē za'ra wa'wa. Ma tō duré da te aima 're rob'manharī wasétē za'ra wa'wa, danho'a. Duré nimahā na asiré norī ma, da te 're rob'manharī wasétē za'ra mono wamhā, ma tō 're īpawaptob za'ra wa'aba mo, ta norī zu, da te aima 're rob'manharī wasétē za'ra wa'aba mono da nherē. ³⁴ Dazazéb 're, 're īhāimana za'ra mono norī āma 're aipē'ēzé za'ra wa'aba mono zéb zarina, ma tō ta norī me aipē'ē na 're īrobzépata za'ra wa'aba mo, īhāiba zu. Duré asibro hā da te aiwi 're waibui wa'aba mono nherē, ma tō ato sina 're aihāimana za'ra wa'aba mo. Aiwi 're robzei'ō za'ra wa'aba mono õ di, taha na hā. E marī wa. Ti'ai āma asibrom nhipai u, hāiwa āma īwē uptabi hā īsī'utōrī'ō hā za aima 're īhāimana za'ra wa'aba mono na hā aima waihu'u pese za'ra wa'aba wa. ³⁵ Taha wa, Cristu hā aipahi āna asina 're īumnhasi za'ra wa'aba mono zé hā asiwi 're īwē'ō za'ra wa'aba mono zéb zarina, 're rēme za'ra wa'aba mono õ di za. Asiptete sina te za tō āma 're anomro u'āsi aba mo. Āne 're aihāimana za'ra wa'aba mono wamhā, taha zarina te za 'Re īhāimana u'āsi mono hā īwē uptabi na aima wa'ābā za'ra wa'wa, nimahā na hā. ³⁶ Marī na 're robzépata za'ra wa'aba mono nherē, duré Cristuhu zazei'wa 're anomro aba mono wa, da te aima 're rob'manharī wasétē za'ra wa'aba mono nherē, te za tō asiptete sina, asina 're īumnhasi u'āsi za'ra wa'aba mo, tiwi 're aipizari za'ra wa'aba mono tō da. Āne zarina, asina tāma āma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono wamhā, 'Re īhāimana u'āsi mono te te aima 're īwē za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za tō tāma 're anomro wē wa'aba mo. Tawapsi, te za 'Re īhāimana u'āsi mono hā te te aima īropisutu za'ra wa'aba zé hā īwē uptabi hā oto asina īuwaimrami za'ra wa'wa. ³⁷ Duréihā 'Re īhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa hā ma tō āne īmreme na rob'u'i'ré, Cristuhu wasu'u na hā:

"Ta hā za we īmorī hā niwamhā oto wei morī wamhā, sô rowaptā'â õ di za. Romhutu na te za tō wei mo.

38 Ni'wam norī hā te tāma 're īwē za'ra mono zéb zarina si 're īnomro wē mono norī hā, ta norī hā Danho'reptui'wa na te te sina 're īzaze za'ra mono zéb zarina si, wa za te 're awēsāmri, īwasédé hā te āma 're ab'madâ'â mono õ wa za oto, ta norī āma hā. Āne wa, te za rowē uptabi na ī'rata 're hāimana u'āsi za'ra, ta norī hā.

Tane nherē, ni'wam norī hā īwi 're sipizari za'ra mono wamhā, āma 're īto za'ra mono õ di za oto, ta norī āma hā."

Āne duréihā 'Re īhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa te te īmreme na āma īrob'ui'érézé hā, ībaihā na hā.

39 Tane nherē, ta norī ne, wa norī hā 're wahāimana za'ra mono õ di. Nimahā na 'Re īhāimana u'âsi mono wi 're wasipizari za'ra mono õ di, ta norī ne. Taha wa, 'Re īhāimana u'âsi mono hā niwamhā ta norī zu te te wa'uprosi õ di za. Taha si wa tō wa te wasina 're umnhasi u'âsi za'ra, te te 're īwa'anho'reptui mono da hā. Taha zarina te za tō wa norī hā wa'anho'reptu, ī'rata oto 're īwahāimana u'âsi za'ra mono da hā, 'rāwi.

**'Re īhāimana u'âsi mono, da te dasina 're īumnhasi za'ra
mono zé wasu'u**

1 1 **1** E niha, wa te wasina 're īumnhasi za'ra mono zé hā, 'Re īhāimana u'âsi mono hā. 'Re īhāimana u'âsi mono hā wa te wasina 're umnhasi za'ra mono wamhā, ta hā te te wama 're īapisutu mono zéb zarina, īwē uptabi zô si 're īwanhimipari u'âsi za'ra mono na, tō sena za te te wama āma īuwaimrami za'ra na, wa za wa te wasina 're waihu'u za'ra. Duré uburé marī hā watōmo na wa te 're īmadâ'â waihu'u za'ra mono õ zama, wa za duré wa te 're waihu'u za'ra, sena na 're īhāimana za'ra mono na hā. Āne 'Re īhāimana u'âsi mono hā wa te wasina 're īumnhasi za'ra mono zé hā. **2** Duréihā wahī'rata norī hā, 'Re īhāimana u'âsi mono te te sina 're īumnhasi za'ra mono zéb zarina si, ma tō 'Re īhāimana u'âsi mono hā te te 're awēsāmri, ta norī hā.

3 'Re īhāimana u'âsi mono, wa te wasina 're īumnhasi za'ra mono zéb zarina, wa tō, sena na wa te 're waihu'u za'ra, 'Re īhāimana u'âsi mono te te īnharīzéb zarina, marī õ uptabi ré, te te īaropoto mono na hā. Datōmo na da te 're īmadâ'â waihu'u za'ra mono õ na si, ma tō te te ro'apoto, watōmo na wa te oto 're īmadâ'â za'ra mono da hā. Āne na wa tō duré sena na wa te 're waihu'u za'ra, 'Re īhāimana u'âsi mono si, wa te wasina 're īumnhasi za'ra mono zéb zarina hā.

4 Abé hā, 'Re īhāimana u'âsi mono si te te sina 're īumnhasi mono zéb zarina, ma tō īwē uptabi na tāma tinhopru, 'Re īhāimana u'âsi mono ma. Ca'ihī nhibzari si, te te wēsāmri õ di, 'Re īhāimana u'âsi mono hā. Taha wa, Abé hā 'Re īhāimana u'âsi mono si te te sina 're īumnhasi mono zéb zarina, ma tō 'Re īhāimana u'âsi mono hā wēsā, 're īmorī wē na zama. Taha wa, ma tō Abéhē nhoprubzép si wēsā. Āne na Abé hā 'Re īhāimana u'âsi mono te te sina 're umnhasi mono wa, duréihā dâ'â nherē, zahadu hâiba ré wama 're īhāimana za'ra mono ne, te wama 're hâimana za'ra, taha āma 're wasipo're pu'u u'âsi za'ra mono wa.

5 Duré Enoti hā 'Re īhāimana u'âsi mono te te sina 're īumnhasi mono zéb zarina, ma tō hâiba ré ré mo, hâiwa u. 'Re īhāimana u'âsi

mono hā ma tō hâiba ré ré sitême ti'â. Taha wa, ni'wa te te waihu'u õ di ta hā, ūdâ'âzém na hā. Duréihâ 'Re ūhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hā ma tō âne na rowasu'u ūbaihâ na, Enotihi wasu'u na hā: "Re ūhâimana u'âsi mono hā hâiwa u sitême te te âri õ ré, ma tō Enotihi ma 're to, 're ūmorî wê zéb zarina, 'Re ūhâimana u'âsi mono hā." **6** Ni'wam norî hā 'Re ūhâimana u'âsi mono te te sina 're umnhasi za'ra mono õ nherê, ta norî ma, 're to za'ra mono õ di za, 'Re ūhâimana u'âsi mono hā. Duré ni'wam norî hā 'Re ūhâimana u'âsi mono âma 're wata za'ra mono da, tipê'ë na 'râwi ūtême 're sihutu mono da, te te sima 're wê za'ra mono wamhâ, tô sena 're ūhâimana mono na, te za te te 're saze za'ra a'â. Duré 'Re ūhâimana u'âsi mono zô si 're ūsôpré mono norî ma, ūwê na za te te ta norî ma ūwa'âbâ za'ra na, te za ta norî hā te te sina 're umnhasi u'âsi za'ra.

7 Nowé hā, 'Re ūhâimana u'âsi mono si te te sina 're ūumnhasi mono zéb zarina, ma tō duré âma saze, ropipa hā za dazô ūwatobrozém na 'Re ūhâimana u'âsi mono hā romhâ ré te te âma ūpo're pu'uzém na, zahadu marî hā titômo na te te 'madâ'â õ nherê, Nowé hā. Taha wa, ūsimiroti zarina ma tō uba're za'ene hā 'manha, ti'ra norî hā te te âma sô'reptu za'ra da, timro zama, duré tisani'aba norî zama. Taha zarina, ma tō 'Re ūhâimana u'âsi mono hā siwi da'awê'õ pese, dawasété na si 're dahâimana za'ra mono wa, Nowéhê si ūsimiroti hā te te 're 'madâ'â pese mono wa. Tawamhâ Nowé hā, 'Re ūhâimana u'âsi mono si te te sina 're umnhasi mono wa, ma tō 'Re ūhâimana u'âsi mono hā âma tiwata, âne: "Âhâ si te 're timorî wê." Âne 'Re ūhâimana u'âsi mono hā, Nowéhê âma ūwatazé wasu'u hā.

8 Abra'â hā, 'Re ūhâimana u'âsi mono si te te sina 're ūumnhasi mono zéb zarina, ma tō duré ūsimiroti na saze, tirom nhiti watobro da, darob amoi u morî da, âma ūsa'ru da hā 'Re ūhâimana u'âsi mono te te tâma ūpisutu u. Tawamhâ tirom hawi ma tō watobro tô, darob amoi u morî da, tamomomhâ bâdâdi hā te te waihu'u õ nherê. **9** 'Re ūhâimana u'âsi mono si te te sina 're ūumnhasi mono zéb zarina, ma tō darob amoi âma 're sâmra Abra'â hā, dasiré õ nherê, 'Re ūhâimana u'âsi mono, za âma ūsa'ru da hā te te tâma ūpisutuzéb âma. Tawamhâ romhâ 'manharî na 'ri wa, te oto 're sâmra, 'ri uptabi õ wa. Izati norî hā ma tō duré romhâ 'manharî na 'ri wa, 're simasisi zahuré, Zacocho me. Ta norî ma, ma tō duré ropisutu zahuré, Abra'âhâ ma te te ūropisutu ne, 'Re ūhâimana u'âsi mono hā. **10** Abra'â hā 'ri nho'u ūsi'utôrî'õ zô si ma tô 're simipari u'âsi, 'Re ūhâimana u'âsi mono hā te te sima ūwê na hâiwa âma te te dama ūri zô si. Taha wa, te te siwi wê'õ õ di Abra'â hā, romhâ 'manharî na 'ri hā wasété wa, a'â ūre 're sâmra tô mono da.

11 Abra'â hā 'Re ūhâimana u'âsi mono si te te sina 're ūumnhasi mono zéb zarina, ma tō duré ūra hâ tâma podo, si'hi uptabi nherê,

*Romhâ 'manharî na 'ri
Ebreusi 11.9*

duré ìmro hā Sara hā préduptéb ré, 'ra waihu'u õ nherē. 'Re ìhâimana u'âsi mono te te tâma ìropisutuzém na te te âma sazei pese wa, ma tô ìra hā tâma podo tô. **12** Abra'â hā sî'îhi uptabi wa, ìdâ'azéb u romhutu nherē, ma tô ìhâiba hawi da'ahâ uptabi na dasina dahâ'â u'âsi, ìsihudu sidâpâsi. Wasi hā hâiwa na ahâ uptabi na 're ìsimasa mono ne, ma tô da'ahâ uptabi na atébré ni. Â zaihâ na supara, ahâ uptabi na 're ìsimi'wara mono ne, ma tô atébré ni.

13 Â norí hā 'Re ìhâimana u'âsi mono te te sina 're umnhasi za'ra mono ré, 're dâ'â za'ra mono nherē, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te tâma ìropisutu za'ra zé hâ te te sima 're waibui mono õ di ta norí hā, ti'ai âma hâiba ré ré 're hâimana za'ra mono ré hā. Tane nherē, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te tâma ìropisutu za'ra zé hâ romhâ na uptabi na za te te tâma âma ìuwaimrami za'ra na, sena na te te 're waihu'u za'ra mono wa, ma tô âma 're to za'ra ta norí hā, ti'ai âma 're nomro mono ré. Ma tô duré sô'awi dama 're siwasu'u za'ra, ti'ai âma dasiré 're ìhâimana uptabi za'ra mono õ na hâ. **14** Âne na ta norí hâ dama 're siwasu'u za'ra mono wamhâ, daro hâ aimawi ìtéb zô 're ìsôpré u'âsi mono zé, te wama wasu'u za'ra, taha na si za oto 're ìrob uptabi za'ra mono na hâ. **15** Tirob 'rata hawi 're ìwairébé mono na te te 're rosa'rata za'ra mono õ di, ta norí hâ. Mare di. Âne 'wa'âhâ, âté apâ te aré ta norí hâ tirob 'rata u 're nomro. **16** Tane nherê, daro ìwê uptabi zô si ma tô ta norí hâ sima 're sôpré, hâiwa âma sô 're ìhâimana za'ra mono zô si, ìwa 're ìsi'ubumroi u'âsi

mono zéb da hā. Taha wa, 'Re īhāimana u'âsi mono te te siwi wē'ō za'ra õ di, tinhib'apito na te te 're sisi za'ra mono tō da hā. Taha zarina, ma tō oto tō 'ri nho'u hā īwē uptabi hā tāma 'manharī za'ra, īwa 're īsi'ubumroi u'âsi mono zéb da hā, tirop téb ãma.

17-18 Abra'ã hā 'Re īhāimana u'âsi mono si te te sina 're īumnhasi mono zéb zarina, ma tō aré tī'ra hā tāma tīwī Izati hā, tāma ãma īsōprubzéb da, 'Re īhāimana u'âsi mono hā te te pibui wamhā. Taha õ ré, ma tō 'Re īhāimana u'âsi mono hā tāma ropisutu siro, Abra'āhā ma hā, ãne:

"Ai'ra Izatihī hawip si, te za asihudu norī hā ahâ uptabi na 're hāimana za'ra, asihudu sidâpâsi te aima īropisutuzéb zarina."

Āne na 'Re īhāimana u'âsi mono te te tāma ropisutu nherē, ma tō aré Abra'ã hā ti'ra hā tīwī Izati hā, īra si'aibâ hā misi tāma poto nherē. Duré ta hawip si za īsihudu norī hā sitébré da nherē, ma tō aré tāma tīwī, 'Re īhāimana u'âsi mono ma hā. **19** Abra'ã hā ãne ma tō sima rosa'rata: "'Re īhāimana u'âsi mono ma si, waihu'u pese di, 're dadâ'â za'ra mono nherē, apâ te te 're īda'ahâiwa'utu mono da hā. Taha wa, īra hā te aré tāma īwīrī hā, te te duré waihu'u pese di, apâ te te īma īhâiwa'utu da hā, te te īma īropisutuzém na te te īma ãma uwaimrami da hā.' Æne ma tō sima rosa'rata, Abra'ã hā. Tawamhā, īra Izati hā dâ'â uptabi õ nherē, aré dâ'â wa, apâ te te tāma īhâiwa'utu ne, ma tō dâ'â ãna tāma tisō apâ, 'Re īhāimana u'âsi mono hā.

20 Duré Izati hā 'Re īhāimana u'âsi mono si te te sina 're īumnhasi mono zéb zarina, ma tō ti'ra norī ãma rowaptē tiwi, īwē na si te te 're pawaptob u'âsi zahuré mono da, duré īwē si te te tāma 're pisutu zahuré mono da, Zaco norī ma hā Eza'uhu me.

21 Duré Zaco hā 'Re īhāimana u'âsi mono si te te sina 're īumnhasi mono zéb zarina, ma tō Zuzéhé 'ra norī ma rowaptē 'Re īhāimana u'âsi mono wi, īwē na si te te 're pawaptob u'âsi zahuré mono da, duré īwē si te te tāma 're pisutu zahuré mono da. Taha zarina, ma tō duré tisiwazusizém na si'upari sina ãma tiwata, 'Re īhāimana u'âsi mono ãma, Zaco hā.

22 Duré Zuzé hā 'Re īhāimana u'âsi mono si te te sina 're īumnhasi mono zéb zarina, ma tō tidâ'âzéb u tidub'rata norī ma rowaihu'u sirōmo za'ra, Izarazéhé nnihudu norī, za Ezitu hawi īwairébékém na hā. Æne na, 'Re īhāimana u'âsi mono si te te sina 're umnhasi mono wa, te duré tāma sina roti za'ra, īuirī na si, īhi hā te te siwi ãri da apâ, tirob 'rata u, tamep si te te siwi sérê da.

23 Duré Mozésihi mama norī hā, 'Re īhāimana u'âsi mono si te te sina 're īumnhasi zahuré mono zéb zarina, ma tō dawi simi'uri zahuré Mozési hā, 'watébrémi na tāma poto zahuré wa. Duré tāma 'madâ'â

ze zahuré wa, tāma sawi uptabi zahuré di. Taha wa, ma dawi simi'uri zahuré. A'amo hā si'ubdatō ma tō ãma ai'utō, te te dawi ïsimi'uri zahuré zém na hā. Apito ma, ta norí hā pahi zahuré õ di, 'watébrémi na 're ïpoto za'ra mono norí hā, te te dama 're a'rui mono nherē. Åne ma tō 'manharí zahuré Mozésihi mama norí hā, 'Re ïhâimana u'âsi mono si te te sina 're umnhasi zahuré mono wa, duré ta norí hā.

24 Mozési hā prédu wamhā, 'Re ïhâimana u'âsi mono si te te sina 're ïumnhasi mono zéb zarina, ma tō dawi sisawi, Ezitu ãma apito Para'oho 'ra sipi'öi 'ra na da te dasima 're wasu'u za'ra mono tō da, pilō te te ïprédu na hā. **25** Apito Para'oho nhorôwa ãma, uburé marí ïwasédé hā te te a'â dame 're ï'ab'manharí mono da hā, te te sima wē õ di Mozési hā, taha na si wē uptabi newa ãma 're ïtoi mono da hā. 'Re ïhâimana u'âsi mono nhib'a'uwē norí siré, te te 're ïrobzépata mono da si, ma tō sima wē. **26** Apito Para'oho nhorôwa ãma 're sâmra u'âsi mono 'wa'âhā, te aré marí ïwa'âbâ za'ëtē na tinhibro pese, Ezitu ãma uburé marí hā ïwa'âbâ za'ëne hā 're ïsimi'wara mono na. Ta hā marí wa'âbâ za'ëtē mono hā wē nherē, taha upana marí ïwē uptabi si ma tō sima wē, Mozési hā. Danho'reptui'wa da, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te ïpisutu ma si, te te 're robzépata mono da si, ma tō sima wē. ïwē hā 'Re ïhâimana u'âsi mono, niwa za te te tāma ïsõmri na si, ma tō te te ãma 're rosa'rata u'âsi, Mozési hā.

27 'Re ïhâimana u'âsi mono si te te sina 're ïumnhasi mono zéb zarina, ma tō duré Mozési hā watobro Ezitu hawi, apito Para'o hā te te sima simimnhasi ãna. 'Re ïhâimana u'âsi mono hā datômo na da te 're 'madâ'â waihu'u za'ra mono õ nherē, Mozési hā titômo na te te 're ïmadâ'â mono na ne, te te sina 're umnhasi mono wa, apâ sipi'rai õ di, Ezitu u hā. Õne haré ma tō ta hawi watobro, siptete sina.

28 Mozési hā 'Re ïhâimana u'âsi mono si te te sina 're ïumnhasi mono zéb zarina, ma tō duré Pascowa na dato hā te te 're ïmanharí za'ra mono zéb da na tāma roti za'ra Izarazéhé nhihudu norí ma hā, ta norí hā tisai 'manharí na te te ãma sâna'rata za'ra da, 'Re ïhâimana u'âsi mono hā Mozésihi ma te te ïpisutuzéb zarina. 'Re ïhâimana u'âsi mono si te te sina 're ïumnhasi mono zéb zarina, ma tō duré Mozési hā tāma roti za'ra Izarazéhé nhihudu norí ma hā, tinhimizama wapru na 'ridawa zada're hā te te ãma sapré za'ra mono da, hâiwa ãma romhuri'wa hā Dapâr'wa na ïwaptêrē hā, aibâ tāma 're ïpoto'rata za'ra mono hā te te tiwi simroi mono tō da, Izarazéhé nhihudu norí wi hā.

29 Duré Izarazéhé nhihudu norí hā, 'Re ïhâimana u'âsi mono si te te sina 're ïumnhasi za'ra mono zéb zarina, ma tō â poré na sapri'za'ra, zara u, Å pré na â poré nhisi na. Å 'ré na da te 're ïsapri'za'ra mono ne, ma tō rob're na sapri'za'ra, â zada're amoi u hā, zara u.

Tane nherē, ezipsiu norī hā rob're na dazarina te te aré saprī za'ra da, si'aba'reí wamhā, ma tō â hā apâ ūré atob za'ra. Taha wa, ezipsiu norī hā â poré na ma tō uburé ai'utō.

30 Duré Izarazéhé nihudu norī hā, Zerico na 'ri nho'omo nhisi āma 'ri 'wawi wa'ra 'rāihâ hā ma tō nasi te te uirī za'ra, sime da, 'Re ūhaimana u'āsi mono te te tāma ūpisutu za'ra zéb zarina. Bādā hā 7 na ma tō āma ai'utōrī za'ra, te te nasi siwi uirī za'ra mono ré hā. Tawamhā 'ri 'wawi wa'ra 'rāihâ hā ma tō aime. Ta norī hā 'Re ūhaimana u'āsi mono si te te sina 're ūumnhasi za'ra mono zéb zarina, ma tō aime. **31** Duré Ra'abi hā pi'ō aré 're ūhaimana wasété mono hā, 'Re ūhaimana u'āsi mono si te te sina 're ūumnhasi mono zéb zarina, ma tō wapsā'i'wa norī hā tinhorōwa u'mazasi wē zahuré, ti'ai wē zō pi'uriwi dama robzabui'wa norī hā. Taha wa, 'Re ūhaimana u'āsi mono hā te te dazu wīrī ò di Ra'abi hā, 'ri nho'omo āma uburé 'Re ūhaimana u'āsi mono nhimiroti 'madâ'ā'ò'wa norī zu hā.

32 Āne na 'Re ūhaimana u'āsi mono si, da te dasina 're ūumnhasi za'ra mono zém na, ahâ uptabi na te āma aima rob'rāzarōtō za'ra wa'aba neza. Āhā wamhā, ūnhimirob'rāzarōnō hā te aré sina tipahâ. E marī wa. Ahâ uptabi wa. Ahâ uptabi di tō, 'Re ūhaimana u'āsi mono te te sina 're ūumnhasi za'ra mono norī hā, zahadu te āma aima ūrowas'u za'ra wa'aba ò hā: Zidi'ā hā, duré Barati, duré Sāsā, duré Zepté, duré Dawi, duré Samuwé, duré aimawi norī hā uburé 'Re ūhaimana u'āsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa 're ūhaimana za'ra mono norī hā. **33** Ta norī hā 'Re ūhaimana u'āsi mono si te te sina 're ūumnhasi za'ra mono zéb zarina, ma tō te te da'āma 're ai'uté za'ra, 'Re ūhaimana u'āsi mono zadawa para, daro hā te te dawi 're waibui mono da. Ta norī hā ūwē si te te 're 'manharī u'āsi za'ra mono wa, ma tō ūwē uptabi hā te te sima 're waibu, 'Re ūhaimana u'āsi mono te te tāma ūropisutu za'ra zéb zarina. Duré hu'u zérépa hā ma tō te te 're sadai're nhitob za'ra tinhib'rata na, te te 're simro tō mono da.

34 Ta norī hā ma tō duré unhama ro'o za'ēne hā te te 're simro, siwi. Ma tō duré dawi 're sisō'reptu za'ra, sib'ezé 'wapa na da te 're simroi mono da nherē. Sib'aware na 're hāimana za'ra mono nherē, 'Re ūhaimana u'āsi mono nhimipawaptobzém na ma tō siptete na dazada 're hāimana za'ra. Siptete uptabi na te te 're da'wapé za'ra mono wa, ma tō ta norī hā tizahui'wa norī hā te te 're wano'ō apâ, darob amoi hawi dazahui'wa norī hā. **35** Duré pi'ō norī wi, aré tiwi 're ūdâ'ā za'ra mono norī hā, ma tō apâ tāma 're hāiwa'utu za'ra, pi'ō norī ma. Duré ta norī hā 'Re ūhaimana u'āsi mono si te te sina 're ūumnhasi za'ra mono norī hā dazazéb 're, 're hāimana za'ra mono ré, 'Re ūhaimana u'āsi mono te te dawi 're udâ za'ra mono 'wa'âhā, taha zarina te aré dazazém hawi da te tāma 're rob'ru za'ra, ta hawi 're wairébé mono da. Tane nherē, ta norī hā 'Re ūhaimana u'āsi

mono te te dawi 're udâ waihu'u za'ra mono õ di. Taha wa, ma tô danhimirob'manharî wasétê na 're si'utôrî. Rowë uptabi na 're ïdanomro u'âsi mono zéb u hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono si te te 're hâiwa'utu za'ra mono da, ma tô ãne zô si 're si'madâ'â za'ra, ta norî hã. **36** Ni'wam norî ãma, ma tô duré 're dawa'ë za'ra. Powawë hâiwaré 'manharî na ma tô da te dasiwi 're hâ za'ra duré. Ni'wam norî hã ma tô da te 're pawasisi za'ra, ïsi'uwazi nhorõ rutu na, dazazéb 're, da te 're séme mono da. **37** Ni'wam norî hã ma tô duré ëtë tômo wawë na da te 're simro. Ni'wam norî hã ma tô duré ïhâiba wâiwa ãma 're dasiwâ za'ra, wede'ezém na ne. Sib'ezé 'wapa na ma tô duré da te 're simro. Pone'erebâi hâ na si ma tô duré ni'wam norî hã 're si'uza za'ra. Sibrob ãna ma tô duré ta norî hã 're hâimana za'ra. Danhimirob'manharî wasétê na ma tô duré ni'wam norî hã te te 're robzépata za'ra, da te 're ruiwapari za'ra mono wa. ãne 'Re ïhâimana u'âsi mono si te te sina 're ï'umnhasi za'ra mono norî wasu'u 'razarõno hã. **38** Ta norî hã hâiwi si ma tô 're nomro a'ubuni wi, ëtë 'râihâ u zama. Duré ëtë 'râihâ zahâpâ ëtë're wa, ma tô duré dawi 're si'ubumro, ab're wab zama. Ta norî si ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono ma 're hâimana wê za'ra.

39 Ta norî ãma si ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono hã 're wata za'ra uburé, ôhõ si te te sina 're umnhasi za'ra mono wa. 'Re ïhâimana u'âsi mono te te tâma ïropisutu za'ra zéb zarina, ïwë uptabi hã ti'ab ré te te sima 're waibui mono õ nherë, ma tô te te sina 're umnhasi u'âsi za'ra, 're ïsi'utôrî za'ra mono zéb u. **40** 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ïwë uptabi hã niwamhã za te te wama ïsômri za'ra na, te te sima wa'âma roti sirômo za'ra wa, ti'ab ré ta norî hã te te sima waibui õ di tô, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te tâma ïropisutu za'ra zé hã. Uburé wasiré si te za rowë uptabi na ï'rata 're ïhâimana u'âsi za'ra mono zé hã sima waibu za'ra, ta norî hã.

'Re ïhâimana u'âsi mono hã ti'ai ãma damama ne te te 're ïda'ahâ za'ra mono zé wasu'u

12 ¹ Duréihâ ni'wam norî hã 'Re ïhâimana u'âsi mono te te sina 're ï'umnhasi za'ra mono zéb zarina, danho'a 're ïnomro wê mono norî hã ahâ uptabi na 'râwi wamana wawi 're ïsimasab u'âsi mono ne, wa za ta norî ãma 're wasipo're pu'u u'âsi za'ra. Taha wa, wa za uburé marî ïwasédé hã wa te wasiwi 're wê'õ pese za'ra, 're ïwanomro wê mono zé wi, te te 're wanhowada za'ra mono tô da, te te 're ïwawasutu u'âsi za'ra mono hã, wawasédé hã. Dawara na 're dasipibu za'ra mono wa, dahâiba wapu na 're dasisa'rei mono da, marî ïpire hã dahâiba na dama 're ïhâimana za'ra mono hã da te dasisa 're ïsani za'ra mono ne, wa za wawasédé hã wa te wasiwi 're wê'õ pese za'ra. Tawamhã wanhiptete na wa za tô ãma 're

wahâimana za'ra Cristuhu ãma si, tiwi 're wasipizari za'ra mono ãna. Dawara na 're dasipibu za'ra mono wamhã, dawara tete haré dasiwi 're ïdasisa'rei mono ne, wa za tô wanhiptete na ãma 're wahâimana u'âsi za'ra, Cristuhu ãma si. ² Dawara na 're dasipibu za'ra mono wa, dawara, da te 're ïrâsutu za'ra mono zéb u si, da te 're ïrob'madâ'â za'ra mono ne, wa za Zezusihi ãma si wa te wasina 're rosa'rata u'âsi za'ra. Ta hã Zezusi hã ma tô ïsâna'rata hawimhã te te 're wa'apawapto, 'Re ïhâimana u'âsi mono si wa te wasina 're umnhasi u'âsi za'ra mono da. Tane te za duré te te 're wa'apawaptob u'âsi, 're ïwadâ'â za'ra mono zéb u, ôhõ si wa te wasina 're umnhasi u'âsi za'ra mono da, tiwi 're wasipizari za'ra mono ãna. Ta hã Cristu hã sihâiba zawi õ di, wedepo'o nhonhi'râmi na dazada dâ'â tô da hã, wedepo'o nhonhi'râmi hã dazada 're ïhâimana wasétê za'ra mono norí pârïzép si nherë. Taha wa'râmi, hâiwa ãma to sina 're ïhâimana u'âsi mono zé hã za tâma 're ïhâimana mono na, te te sina waihu'u sirõmo wa, taha wa, sihâiba zawi õ di tô, wedepo'o nhonhi'râmi na dazada dâ'â tô da hã. Âhâna hã 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimire niwî, te oto pire uptabi na 're sâmra, ïsiré 'râwi te te 're da'ab'madâ'â u'âsi mono da oto.

³ Ma'äpê ãma rosa'rata pese za'ra wa'aba, Zezusi hã ti'ab ré te te 're ïrobzépata mono na hã. Tiwasétê si te te 're ï'manhariñ za'ra mono norí hã te te 're ruiwapari za'ra mono wa, te te tâma 're ïrob'manhariñ wasétê za'ra mono zém na, ma tô te te 're robzépata za'êtê, Zezusi hã. Tane nherë, siptete u'âsi ma tô 're hâimana. Tane duré a norí wa'wa hã te za mariñ ïwasétê wi 're asî'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, asiptete sina 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, aiwi 're robzei'õ za'ra wa'aba mono tô da. Taha zarina, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã asina 're ïumnhasi za'ra wa'aba mono zé hã aiwi 're si'utõrî za'ra wa'aba mono tô da, te za tô asiptete sina 're aihâimana za'ra wa'aba mo. ⁴ Dawasétê nhiptete da, asiptete sina 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherë, zahadu ai'matâ'â aba õ di, da te aimâ ï'mairob'manhariñ za'êtê aba na hã, Zezusi ïdâ'â ne hã. ⁵ E ma tô bété ãma aipo're si'âri za'ra wa'wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã te te aimâ ïroti za'ra wa'aba zém na hã, duré ti'ra na te te aimâ ïnhariñ za'ra wa'aba zém na hã. Âne ma tô ãhã wasu'u na ni'wa hã ãma rob'ui'éré, duréihã:

"A norí wa'wa hã ï'tra na ïma 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherë, aiwasédé hã 're ï'manhariñ za'ra wa'aba mono zém na 're asisâmri za'ra wa'aba mono da, wa hã Danhib'apito uptabi hã te 're aihâ za'ra wa'aba mono wamhã, ï'âma 're rosa'rata upa za'ra wa'aba mono õ di za, taré newa.

Duré apâ 're anomro wẽ wa'aba mono da, niha te aimâ 're rob'manhariñ za'ra wa'aba mono wamhã, aiwi 're robzei'õ

za'ra wa'aba mono õ di za. Te za ūāma asima 're ūrosa'rata wē u'âsi za'ra wa'aba mo.

6 E marī wa, aiwi 're robzei'ō za'ra wa'aba mono õ di za. Wa hā Danhib'apito uptabi hā uburé te 're ūazawi pese mono norī hā te 're ahâ za'ra mono wa. Duré tiwasétē na 'râwi 're sisāmri za'ra mono da, uburé ūra na te 're ūisisi za'ra mono norī hā apâ 're nomro wē mono da, wa wa hā te tāma 're arob'manhari, ta norī ma hā."

Āne wa, aiwi 're robzei'ō za'ra wa'aba mono õ di za, 'Re ūhâimana u'âsi mono te te 're aihâ za'ra wa'aba mono wamhā.

7 Damama norī hā bêté. E ti'ra norī hā te te 're hâ za'ra mono õ di za, po're āna 're hâimana za'ra mono wamhā. Te za tô te te 're hâ za'ra. Tane te duré Aimama 'wa hā 'Re ūhâimana u'âsi mono hā te te 're aihâ za'ra wa'wa. E marī wa. ūra si tāma 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa oto. Taha wa, marī na 're robzépata za'ra wa'aba mono nherē, te za sada 're asiptete za'ra wa'aba mo, aiwi 're robzei'ō za'ra wa'aba mono āna. 'Re ūhâimana u'âsi mono 'ra si, oto tāma 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, te te 're ūaihâ za'ra wa'aba mono zém na asina 're waihu'u pese za'ra wa'aba mono wa, te za sada 're asiptete za'ra wa'aba mo. **8** Uburé te tô ti'ra norī hā te te 're ahâ za'ra 'Re ūhâimana u'âsi mono hā, tiwasédé hā te te 're ūmanhari za'ra mono zém na āma 're siwaihu'u za'ra mono da oto, ta norī hā. Taha wa, te te 're ai'mai'ahâri aba mono õ wamhā, ūra'ō na te za 'râwi 're ai'masiwaihu'u aba mo. Āne wamhā, ni'wa hâ mama õ wa, da te 're ūahâri mono õ ne, 're ai'maihâimana aba mono na te za 'râwi 're ai'masiwaihu'u aba mo, sena na ūra na tāma 're ai'maihâimana aba mono õ na hā. **9** Ti'ai āma wamama uptabi norī hā wawasétē na 'râwi 're wasiwaihu'u za'ra mono da, wanhimiza'rese wi te te 're wahâ za'ra mono wamhā, wa tô ta norī hā wa te 're hâimana wazéb za'ra, wama pire na 're hâimana za'ra mono wa. Taha nhipai u, wa za duré hâiwa āma Wamama uptabi hā wa te 're wapari pese za'ra, te te 're wa'ahâ za'ra mono nherē, rowē na ôhô āma si 're wanomro u'âsi mono da oto. **10** Ti'ai āma wamama uptabi norī hā ma tô wanhimiza'rese wi te te 're wa'ahâ za'ra tô, 're waprédub za'ra mono õ ré hā. Wawasétê na 'râwi 're wasiwaihu'u za'ra mono da, ma tô te te 're wa'ahâ za'ra, niwamhā ūuwaibaba uptabi õ nherē, damama norī nhimi'ahârizé hā. Tazahâ, 'Re ūhâimana u'âsi mono si, te ūuwaibaba si te te 're wa'ahâ za'ra. Te te 're ūwa'apawapto mono da si, te za tô ti'ai āma 're wanomro mono ré, te te 're wa'ahâ za'ra, wawasétê āna ūsine 're wahâimana za'ra mono da oto, wa norī hā. **11** Wawasédé hā wa te 're ūmanhari za'ra mono zém na 'râwi 're wasiwaihu'u za'ra mono da, 'Re ūhâimana u'âsi mono te te 're wahâ za'ra mono wamhā, awa'awi 're watoi waihu'u za'ra mono õ di, taha

na hā. Robzei'ō na si wa za a'â 're wahâimana za'ra. Tane nherē, 'Re īhâimana u'âsi mono te te 're īwahâ za'ra mono zém na oto 'râwi 're wasiwaihu'u za'ra mono wamhā, duré wa'âma 're ronomro pese za'ra mono wapsi, te za wapē hā ī're wama 're simi'wara wē oto, õhō ãma si 're īwanomro wē mono zéb zarina wa.

'Re īhâimana u'âsi mono mreme, da te 're īwapari pese za'ra mono zé wasu'u

12 Taha wa, marī na 're robzépata za'ra wa'aba mono wamhā, aipē'ē wē zarina te za asiptete sina ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mo, 'Re īhâimana u'âsi mono ãma si, aiwi 're robzei'ō pese za'ra wa'aba mono wa, tiwi asina 're aipahâ za'ra wa'aba mono tō da. 13 Bâdâdi na awa'awi u'âsi 're īdanomro mono ne, te za Cristuhu nhirâ zarina si awa'awi 're anomro u'âsi aba mo, īwē na si. Åne wamhā, ī'rât ire hā morî wasét  na 're īmorî ne, ni'wam norî h  Cristuhu ãma sib'aware na 're īhâimana za'ra mono norî h  asine wa'aba, awa'awi u'âsi 're nomro w  mono wamh , ta norî h  tiwas t  na 're si'mar p r  zahu za'ra mono õ di za oto. Ap  te za ai'ãma 're siptete za'ra wa'wa, ïsazei uptabi 'wa na 're ī'aihâimana za'ra wa'aba mono zém na h .

14 Row  z  te za 're as opr  wa'aba mo, dasir  're aihâimana za'ra wa'aba mono da. Dur  'Re īhâimana u'âsi mono ma si 're asis mri u'âsi za'ra wa'aba mono da, te za 're asi'mad â pese za'ra wa'aba mo. Åne h  ni'wam norî h  're h imana w  za'ra mono õ nher , niwamh  Wanhib'apito h  tit mo na te te dame 'mad â za'ra õ di za, ta norî h . 15 'Re aihâimana za'ra wa'aba mono z m na, 'Re īhâimana u'âsi mono ma, asina ãma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono õ wa, tinhoprubz b zarina, īw  uptabi h  te te aima 're īpisutu za'ra wa'aba mono h  're simini za'ra wa'aba mono t  da, te za 're asi'mad â pese za'ra wa'aba mo. Wede pa h , ti'ai 'rowi 're simi'wara mono r  h , taha wa'uz  h  dama simimnhasi õ di. Tane nher , ïpa h  da te oto 're sa'o'o za'ra mono wa, da te oto 're huri mono wamh , te za te te 're da'r iwanmnar  za'ra, taha pa wa'u h  s  wa. Tane dur , a norî wa'wa h  te za ni'wam norî wi 're asi'mad â pese za'ra wa'aba mo, ta norî h  te te aiwi 're rowas t  za'ra wa'aba mono t  da, dur  taha zarina a norî wa'wa h  'r wi aiwas t  na 're asi'uptob za'ra wa'aba mono t  da, ta norî zu. 16 Dur ih  Eza'u h  t ma mrab uptabi wa, ma t o tino nhipi h  tiwi wapt , Zacoho wi. Tawamh  ïmama ma ïpoto'rata zarina, ubur  mar  h  ïmama te te t ma ïpisudu h , dur  'Re īhâimana u'âsi mono, īw  h  te te t ma ïpisudu h  ī'upana ïnoi ma 're h imana mono da, ma t o tinoi ma ti'r , ïsipi wa'r mi Eza'u h , taha na sai õ r . Åne h  Eza'u h  're īhâimana was t  mono ne, te dur  ni'wam norî h  asir  're h imana was t  za'ra wa'wa. Ta

norī wi, te za 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, sina 're ūipsaihuri za'ra mono norī wi, 'Re īhāimana u'âsi mono hāimanazé te te 're īwazéb za'ra mono õ norī wi hā. **17** Tawamhā taha na āma ronomro parip si, ma tō Eza'u hā timama ma tinha, 'Re īhāimana u'âsi mono ma, āma mreme da, īwē hā te te tāma 're anhomri mono da, īnoi upana. Tane nherē, ma tō īmama hā siwi wēõ, āma mreme tō da. Taha wa, tiwasédé te te 'manharī pari nherē, apâ te te sima pari waihu'u õ di, timama ma te te nharī sina, wawa 'rāihâ na wawa nherē. Āhā wasu'u hā aimā waihu'u pese za'ra wa'aba di, āne na hā.

18 Duréihā Izarazéhé nihudu norī hā ma tō Sina'i na ētē 'rāihâ nhisi u sina rotété za'ra, tame ī'rata si'ubumro da a'â, 'Re īhāimana u'âsi mono 'rata. Ta hā ētē 'rāihâ hā danhib'rata na da te upi waihu'u pese di. Tane nherē, a norī wa'wa hā tane 're aihāimana za'ra wa'aba mono õ di oto, āhāna hā. 'Re īhāimana u'âsi mono u, aipē'ë na 'rāwi ītēme 're aihutu aba mono wamhā, marī hā asib'rata na 're upi waihu'u za'ra wa'aba mono õ di za. Izarazéhé nihudu norī si ma tō 'rāwi unhamma ro'o za'ëne hā 'madâ'â za'ra, ētē 'rāihâ nhisiwimhā. Tamemhā ma duré hāiwa nhirötō 'rādâ hā watobro, ī'rādâ'âra uptabi hā. Rowau'u za'ētē zama ma tō duré watobro, ētē 'rāihâ nhisi āma hā. Āne ma tō ta norī hā 'madâ'â za'ra titōmo na, Izarazéhé nihudu norī hā. **19** Danhimnhîrâzé hā īhârâ 'rāihâ hā ma tō duré wapari za'ra. 'Re īhāimana u'âsi mono mreme zama ma tō duré wapari za'ra, Izarazéhé nihudu norī hā. Ta hā te te wapari za'ra wamhā, 'Re īhāimana u'âsi mono hā niha te tāma rob'manharī za'ra õ'umnhasite, ma tō sima wē za'ra, Mozésihi ma si te te rowaihu'u mono da, 'Re īhāimana u'âsi mono hā, hâiba pisutu. **20** E marī wa, ma tō ta norī hā 'Re īhāimana u'âsi mono ma tipahi za'ra, Izarazéhé nihudu norī hā. 'Re īhāimana u'âsi mono hā ma tō ētē 'rāihâ hâiba na tāma roti za'ra, āne: "Ni'wa hā ã ētē 'rāihâ hā te te upi wamhā, te za asiwí īwirí 'wa, ētē na. Asimizama aba zama, te te sina 'mai'upi wamhā, te za īwirí 'wa, ētē na." Āne ma tō ētē 'rāihâ hâiba na ta norī ma mreme pire na tāma roti za'ra aré, 'Re īhāimana u'âsi mono hā. Taha pipa te, ma tō Izarazéhé nihudu norī hā sima wē za'ra, Mozésihi ma si, hâiba pisutu te te rowaihu'u mono da, 'Re īhāimana u'âsi mono hā, taha ma si. **21** Ā hā te te ī'madâ'â za'ra hā pipa uptabi wa, te Mozési hā 'rāwi sima tinha, āne: "Ipahi wa, wa tāma rērē." Āne te sima tinha, Mozési hā. Āne ma tō ropipa uptabi hā ētē 'rāihâ āma ūsō'a īwatobro za'ra hā 'madâ'â za'ra duréihā, Izarazéhé nihudu norī hā, 'Re īhāimana u'âsi mono u te te sina rotété za'ra wamhā.

22 Tazahā, a norī wa'wa hā tane 're aihāimana za'ra wa'aba mono õ di oto, āhāna hā. 'Re īhāimana u'âsi mono u aipē'ë na 'rāwi 're rob'umhutu za'ra wa'aba mono wamhā, hâiba āma Si'ã na ētē

'rāihâ nhisi u ne, ma tô 're ūrob'umhutu za'ra wa'aba mo. Duré hâiwa āma Zeruzarē hâ 'ri nho'ōmo u ne, ma tô 're ūrob'umhutu za'ra wa'aba mo, 'Re ūhâimana u'āsi mono 're ūsâmra u'āsi mono zéb u hâ, hâiwa āma tâma ūromhuri'wa norî hâ ahâ uptabi na, ūrata 're ūsi'ubumroi mono zéb u zama. **23** Tame te oto 'Re ūhâimana u'āsi mono nhib'a'uwe norî hâ to sina 're si'râ'ōtô, aibâ hâ dama 're poto 'rata za'ra mono wa, dama ūsawi pese ne, 'Re ūhâimana u'āsi mono te te 're ūazawi pese mono norî hâ, hâiwa āma sisi ui'érê ré 're ūhâimana za'ra mono norî hâ. Tamomo ma tô ūtême 're ūrob'umhutu za'ra wa'aba mo, dahâimanazém na ūuwaibaba si te te 're ūda'awaihu'u mono zéb zarina, dama rowairébé'wai u hâ. Duré ti'ai āma ré ūwê si te te 're ūmanharî za'ra mono norî hâ 're ūhâimana za'ra mono zéb u, ma tô duré 're ūrob'umhutu za'ra wa'aba mo, 'Re ūhâimana u'āsi mono te te tâma 're ūwê za'ra mono zéb zarina si, rowê uptabi na oto 're ūhâimana za'ra mono norî u hâ. **24** Zezusihî u ma tô duré 're ūrob'umhutu za'ra wa'aba mo. Ta hâ te oto 'Re ūhâimana u'āsi mono te te dama ūropisutuzép té hâ te te wa'âma 're ab'madâ'â u'āsi. Duréihâ Ca'î hâ tino te te wîrî wa, ūwapru hâ tiwi pu'u wamhâ, 'Re ūhâimana u'āsi mono te te ūruiwa'âbâzé, te wasu'u, Abéhé wapru hâ. Tanei õ di, Zezusihî wapru hâ. Dazada dâ'â wa, ūwapru hâ tiwi pu'u wamhâ, 'Re ūhâimana u'āsi mono hâ dawasédé te te dama 're ūapari mono zé, te wasu'u, Zezusihî wapru hâ.

25 Taha wa, te za 're asî'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, 'Re ūhâimana u'āsi mono hâ te te aimâ 're rowasu'u za'ra wa'aba mono wamhâ, tiwi 're asipo're nhitob za'ra wa'aba mono tô da. Duréihâ Sina'i na êtê 'râihâ nhisi āma, 'Re ūhâimana u'āsi mono hâ ti'ai u te te we dama rowasu'u wamhâ, ūsimiroti wapari'õ'wa norî hâ wairébé õ di, te te ūdahâ za'ra zé wi hâ. Wa norî hâ bêté. E 'Re ūhâimana u'āsi mono hâ hâiwa hawi te te wei wama 're aroti wê mono nherê, tiwi 're wasipizari za'ra mono wamhâ, e ūsimihâzé wi wasi'uîhâ na 're wawairebé mono da bâ, wa za wanhimipari âna 're wanomro u'āsi bêté. **26** Duréihâ 'Re ūhâimana u'āsi mono hâ Sina'i na êtê 'râihâ nhisi āma te te dama roti wamhâ, ma tô ti'a hâ sâsâ'â. Tane nherê, taha za'u hâ ma tô oto dama ropisutu, âne: "Ti'a hâ niwapsi wa za duré sâsâ'â, ūrême ma. Tawamhâ, ti'a si te sâsâ'â õ di za oto. Hâiwa nhrôtô zama, wa za ūsu sâsâ'â, nimahâ na hâ." Âne 'Re ūhâimana u'āsi mono te te dama ūropisutuzép tém na rob'ui'érê hâ. **27** E marî te tawamhâ wama wasu'u za'ra ūmreme hâ, "ûrême ma" na hâ. Uburé marî hâ ti'ai āma, 'Re ūhâimana u'āsi mono nhimipodo hâ nimahâ na te te sâsâ'â za'ra wa, za ūsi'utôrî mono zé, te wama wasu'u za'ra. Tawamhâ taha nhowa're're, te za ūwê uptabi hâ da te oto ūsâsâ'â waihu'u'õ hâ 're hâimana u'āsi za'ra hâiwa āma, ūsi'utôrî waihu'u'õ hâ.

28 'Re īhāimana u'āsi mono hā 'rāwi te te 're wa'ab'madâ'ā mono da, īrata 're īwahāimana u'āsi za'ra mono zéb da hā, ma tō te te wama 're apisutu, da te wawi āma īai'uté waihu'u za'ra ō hā. Taha wa, wa za 'Re īhāimana u'āsi mono āma 're wawata u'āsi za'ra, sōpru wa. Te te sima 're īwa'awē mono zéb zarina, wa za āma 're wawata u'āsi za'ra, wa te wasiwi 're wazéb za'ra mono sina, wama 're toi u'āsi mono da. **29** 'Re īhāimana u'āsi mono hā Wanhib'apito za'ra hā īpo're'ō norī hā te te uprosi waihu'u pese di, unhamā ro'o za'ētē na marī hā 're īsi'unhamā pese mono ne hā. Taha wa, wa za tō wa norī hā īmreme hā wa te 're wapari u'āsi za'ra, Wanhib'apito nhimiroti hā.

'Re īhāimana u'āsi mono hā dama 're ītoi mono zé wasu'u

13 ¹ Cristuhu āma si oto 're asisānawā za'ra wa'aba mono wa, te za a norī wa'wa hā ūne u'āsi 're asisawi pese za'ra wa'aba mo oto. ² Darob amoi hawi atēme 're dasihutu za'ra wa'aba mono wamhā, asōrōwa u, te za duré 're īda'mazasi wē za'ra wa'aba mo. Ni'wam norī hā tinhorōwa u te te 're da'mazasi wē za'ra mono wamhā, hāiwa āma 'Re īhāimana u'āsi mono ma romhuri'wa norī hā ma tō te te 're 'mazasi wē za'ra, tāma sa'rese za'ra ō nherē, hāiwa āma romhuri'wa norī hā. ³ Duré wasiré īsazei'wa norī āma te za 're aipo're pu'u u'āsi za'ra wa'aba mo, dazazéb 're, 're īsimasa mono norī āma hā, ta norī hā asowi 're pawaptob za'ra wa'aba mono da. Dazazéb 're, ta norī siré 're aimasa wa'aba mono ne, te za āma 're aipo're pu'u u'āsi za'ra wa'aba mo. Duré marī na te te 're īrobzépata za'ra mono norī āma zama, te za duré 're aipo're pu'u u'āsi za'ra wa'aba mo, ta norī siré 're īrobzépata za'ra wa'aba mono ne.

⁴ Damro ré norī hāimanazé hā te za 're īwazé pese za'ra wa'aba mo, 'Re īhāimana u'āsi mono ma, pire uptabi wa. Aimro si te za asima 're īmadâ'ā u'āsi za'ra wa'aba mo. E marī wa. Ni'wam norī hā tihāiba na tiwasédé hā te te 're 'manharī za'ra mono wamhā, 'Re īhāimana u'āsi mono hā te za ta norī hā te te 're hā za'ra. Duré ni'wam norī hā mro ré nherē, īmro'ō na 're sipsaihuri za'ra mono wamhā, te za ta norī hā duré te te 're hā za'ra, 'Re īhāimana u'āsi mono hā.

⁵ Rob'uiprazép si, asima 're sawi za'ra wa'aba mono ō di za. Asibro hā aima 're īhāimana za'ra wa'aba mono nhipai u, marī zō 're rob'ruiwapari zahu za'ra wa'aba mono ō di za. Duréihā 'Re īhāimana u'āsi mono hā ma tō ãne dama sina ropisutu: "Niwamhā asiti za'ra wa'aba 're īhāimana mono ō di za. Duré te airēme waihu'u za'ra wa'aba ō di za." ãne te te dama sina īropisutuzém na rob'ui'éré hā, ībaihā na hā. ⁶ Taha wa, 'Re īhāimana u'āsi mono hā wa te wasina 're īumnhasi za'ra mono zéb zarina, wa za ãne wa te

wasima 're nharī za'ra, duréihā apito Dawi hā te te sima īnharī ne, ãne:

“Danhib'apito uptabi hā te te 're īpawaptob u'âsi. Taha wa, īsina 're īpahi mono õ di, wa hā.

Āne wamhā, e niha da te īma rob'manharī da bâ.”

Āne duréihā Dawi hā 'rāwi te te sima īnharī ne, wa za duré wa norī hā wa te wasima 're nharī za'ra, īsine.

7 Ma'āpē āma asipo're pu'u za'ra wa'aba, 'Re īhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na īsâna'rata hawi te te āma aimâ 're īrowasu'u za'ra wa'aba mono norī āma hā, aîmadâ'â'wa za'ra wa'aba norī āma hā. Ta norī 're īhâimana za'ra mono zém na, duré 're īdâ'â za'ra mono zém na zama, te za āma 're asipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mo. Ta norī hā 'Re īhâimana u'âsi mono si te te sina 're ī'umnhasi za'ra mono ne, te za duré a norī wa'wa hā īsine asina 're ī'umnhasi za'ra wa'aba mo, 'Re īhâimana u'âsi mono hā. **8** Zezu Cristu hā tihâimanazém na hā te te āma 're saprī waihu'u mono õ di. Õne u'âsi te tô misi haré āma 're hâimana u'âsi, bâtâ sidâpâsi. **9** Cristuhu wasu'uwē upana, danhimiroti aimawi na da'âma 're sasômri za'ra wa'aba mono õ di za, senai'õ na da te dasima 're īrowasu'u za'ra mono na hā. 'Re īhâimana u'âsi mono hā tinhoprubzéb zarina, īwē uptabi hā te te wama 're ī'apisutu mono na si, wa za wapẽ'ẽ 're āma 're wanhiptete za'ra. Taha si wa norī hā wama īwē uptabi za'ra hā. Dasa hā da te dasiwi 're īsawi za'ra mono na roti hā da te 're ī'madâ'â za'ra mono na, āma 're danhiptete waihu'u za'ra mono õ di, dapẽ'ẽ 'remhâ. Mare di. E marí wa. Taré wa, dasa hā. Taha na āma 're dasipawapto waihu'u za'ra mono õ di tô, dasa da te dasiwi 're īsawi za'ra mono na roti na hā.

10 Duréihâ 'Re īhâimana u'âsi mono ma, da'âma romhuri'wa norī hā, sasedoti norī hā dawasété parizéb da, danhimizama te te tâma 're simroi mono wamhā, ta norī hā īnhi na hā 're saihuri waihu'u mono õ di. Tane duré, ni'wam norī hā danhimizama wapru na 'Re īhâimana u'âsi mono hā dawasédé hā zahadu te te dama āma 're apari mono newa, te za Cristu hā sada īdâ'â za'ra zé hā ta norī hā te te 're simini za'ra. Wa norī si Cristuhu zazei'wa norī si, wa za wa te wasina āma 're uwaimrami za'ra, wazada īdâ'â za'ra zém na hā. **11** Sasedoti norī nhib'apito, tisiré norī ma īpire uptabi si wahub sidâpâsi ma tô danhimizama wapru ré ītême 're sisisi, 'ri 're wa'wa u, 'Re īhâimana u'âsi mono, īwa 're īsâmra mono zéb u hā. Dawasété parizéb da, ma tô ta norī hā tâma āma 're sôprub za'ra, 'Re īhâimana u'âsi mono ma. Tane nherê, ma tô romhâ na danhimizama hâiba hā da te 're zata pese za'ra, danhimizahâri sidâpâsi 'ri hā da te dasima 're īsôré za'ra mono zém nhiti. **12** Āne wa, ma tô duré Zezusi hā 'ri 'wawi wa'razém nhiti dârâ, te te

ĩrobzépata za'êtê zarina, tiwapru na taha si te te oto 're da'a'upsõi mono da, dawasétê hawi. **13** Taha wa, wa za oto wa norõ hã Zezusihi u si dawi 're wawairébé, taha si tô sena te te 're wa'anho'reptui mono da. Taha wa, wa za tô, 're ïdanomro 'rata mono zé hã, wa te 're rême pese za'ra. Zezusi hã wazada dâ'â wa, da te dasiwi ï'ruiwapari ne, da te 're wa'ruiwapari za'ra mono da nherë, wa za tô ïtème 're wawairébé, 're ïwanomro 'rata mono zém hawi, Zezusihi u hã. **14** Âme ti'ai âma 'ri nho'u hã 're ïmai'haimana u'âsi mono hã wama 're 'mai'haimana mono õ di, âma 're ïwahâimana u'âsi za'ra mono zéb da hã. Robaba uptabi di. Hâiwa âma 'ri nho'omo zô si, wa za wasima 're wanhopré u'âsi, za tame wama 're ïhâimana u'âsi za'ra mono zô si. **15** Taha wa, Zezusi hã wazada ïdâ'âzéb zarina, wa za 'Re ïhâimana u'âsi mono âma 're wawata u'âsi za'ra, taha si wama 're toi u'âsi za'ra mono da. Duréihã danhimizama na duré dasa na 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, 're danhoprub za'ra mono wa, dama 're ïtoi mono ne, wa za âma 're wawata u'âsi za'ra, wama 're toi u'âsi mono da. 'Re ïhâimana u'âsi mono hã wa te wasina 're ï'umnhasi za'ra mono zém na sô'awi dama 're ïwasiusu' za'ra mono na zama, wa za tâma âma 're wanhoprub za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma hã. **16** Marí ïwê hã 're 'manharí za'ra wa'aba mono da dama, duré 're ïdapawaptob za'ra wa'aba mono zém na hã, âma 're aipo're simrami za'ra wa'aba mono õ di za. Taha na zama te duré tâma 're asôprub za'ra wa'aba mo, taha na aima 're toi u'âsi za'ra wa'aba mono wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã.

17 Asiré ïsazei'wa 'madâ'â'wa norõ nhimiroti hã te za 're ïwapari pese za'ra wa'aba mo. Te te aima 're ïroti za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za marí hã 're ï'manharí za'ra wa'aba mo. Ta norõ hã niwapsi te za 'Re ïhâimana u'âsi mono ma siwasu' za'ra, te te ai'âma 're ïromhuri za'ra wa'aba mono zém na hã. Taha wa, te ta norõ hã ai'âma 're hâtâ'â u'âsi za'ra wa'wa, te te 're ï'ai'madâ'â za'ra wa'aba mono zém na hã, Cristuhu zazei'wa 're ïhâimana za'ra mono zém na si 're anomro aba mono da. Ta norõ nhimiroti hã 're wapari pese za'ra wa'aba mono wamhã, to sina te za tô ta norõ hã te te ai'âma 're romhuri za'ra wa'wa. Tane nherë, 're wapari za'ra wa'aba mono õ wamhã, robzei ãna te za te te 're romhuri za'ra. Âne wamhã, te te 're aipawapto waihu'u za'ra wa'aba mono õ di za, ta norõ hã.

18 Ma'ápé, wa'âma 're aimreme zusi u'âsi aba mono za, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma. 'Re ïwanomro wê mono da si, wa tô wa norõ hã wa te wasima 're wê u'âsi za'ra. Taha wa, marí na 're ïwahâimana wasétê za'ra mono zém na hã 'râwi wapé'ê na 're wasisämri za'ra mono õ di oto, wama 're hâimana za'ra mono õ wa. **19** Taha wa, wa duré wa hã ïsimia aiwê uptabi za'ra wa'wa, ï'âma

zama 're aimreme zusi aba mono da, 'Re īhāimana u'āsi mono hā te te āma ȳzatōrī su'u da, atēme za'ra wa'aba, te asabu za'ra wa'aba hā.

20-21 Wanhib'apito Zezusi hā wazada īdā'âzéb zarina, te oto pone'ērebâ 'madâ'â'wa ne, wama 're hāimana za'ra, wa'madâ'â'wa īwē uptabi na hā. Wazada īdā'âzéb zarina, ma tō 'Re īhāimana u'āsi mono hā taha na dama ropisutu té, āma 're dahāimana u'āsi za'ra mono da oto, taha āma si. Zezusi hā dâ'â nherē, ma tō īmama hā apâ hāiwa'utu.

'Re īhāimana u'āsi mono hā dama rowē pisutu'wa hā, īwē si te te aima 're sōmri za'ra wa'aba mono da, wa taha na si te ai'āma 're umnhasi za'ra wa'wa, taha zarina uburé marī hā te te aima 're īwē za'ra wa'aba mono zéb zarina si, tāma āma asina 're uwaimrami za'ra wa'aba mono da. Duré Zezu Cristuhu waihu'u pese na te te 're wa'apawapto mono da, wa duré taha na si te ai'āma 're umnhasi za'ra wa'wa, īwē si wa te oto tāma 're 'manharī za'ra mono wa, wa'āma 're toi u'āsi mono da, 'Re īhāimana u'āsi mono hā.

Taha wa, Zezu Cristuhu āma si āma 're wawata u'āsi za'ra wa'aba mono za. Tane tō.

Rowasu'u 'rāsutuzé wasu'u

22 ȳsisānawā norī, ā te aima āma īroti za'ra wa'aba zém na, ma'āpé aiwaimri āma rosa'rata pese za'ra wa'aba za. Taha da, wa tō īmreme 'rutu na āma aima rowasu'u za'ra wa'wa, ā ȳnhimi'ui'érē na hā. **23** Wasisānawā Timotiu hā ma tō dazazém hawi watobro, da te tāma īrob'ruzéb zarina. Āne hā waihu'u za'ra wa'aba da, wa tō ȳsimā aiwē za'ra wa'wa. Tawamhā, ta hā we ītēme wisi su'u wamhā, āme ȳnhamra ré, te te ȳnhiza wamhā, te za āma ȳsiré mo, atēme za'ra wa'aba, taha zama te te duré asabu za'ra wa'aba da, ȳsiré.

24 Ma'āpé uburé ai'madâ'â za'ra wa'aba 'wa norī hā wama sawi za'ra wa'aba za. Uburé 'Re īhāimana u'āsi mono nhib'a'uwē, tame 're īhāimana za'ra mono norī zama, wama sawi za'ra wa'aba za duré.

Itaria na danhipti'a nho'ōmo nhisi hawi 're īwairébé mono norī zama te āma asawi za'ra wa'wa duré, ȳsazei'wa norī, siré 're ȳsi'ubumroi mono norī hā.

25 'Re īhāimana u'āsi mono ma, wa ai'āma 're īmreme u'āsi za'ra wa'wa, ȳsimizawizé hā aima 're hāimana u'āsi za'ra wa'aba mono da.